

Беларускія Ведамасці

НЬЮ-ЁРК – ВАРШАВА, кастрычнік 2009 – студзень 2010 г.

1. Беларускі Сьцяг на 40-мэтровай гарадзкой елцы ў Віцебску, узьнесены Сяргеям Каваленкам 7 студзеня 2010 г.

БЕЛ-ЧЫРВОНА-БЕЛЫ СЬЦЯГ У ВІЦЕБСКУ

Апоўдні 7 студзеня на вершаліне галоўнай гарадзкой ёлкі, усталяванай на плошчы Перамогі ў Віцебску, залунаў нацыянальны сьцяг.

Паводле мінакоў і тых гараджанаў, што прыйшлі зь дзецьмі на калядныя сьвяткаваньні або на каток, сьцяг бел-чырвона-белае палотнішча памерам ня менш як чатыры мэтры, разгарнула над зоркай на версе ёлкі. Людзі адразу зьвярнулі на гэта ўвагу, пачалі фатаграфавачь і здымаць на камэры ў мабільных тэлефонах.

Праз колькі хвілін вакол ёлкі замітусіліся міліцыянты, якія дзязьжурлі на плошчы. Тым часам на ёлцы можна было разгледзець і чалавека, які, верагодна, вывесіў сьцяг. Супрацоўнікі міліцыі атачылі ёлку ды выклікалі супрацоўнікаў МНС. Сьцяг на вачох у соцен жыхароў Віцебску здымалі з дапамогай пажарнай машыны: вышыні лесьвіцы хапіла, каб адмыслоўцы ўзьняліся на 40-мэтровую канструкцыю галоўнай гарадзкой ёлкі.

На плошчу зьехаліся з дзесятак міліцэйскіх машын і спэцтэхнікі, сярод супрацоўнікаў МУС гараджане пазналі галоўнае гарадзкое і нават абласное міліцэйскае начальства.

Міліцыянты былі дужа заклапочаныя: навагоднія і калядныя сьвяткаваньні на плошчы Перамогі сёлета праводзяцца ўпершыню, прычым паводле ініцыятывы самога старшыні віцебскага аблвыканкаму Аляксандра Косінца, які аддаў загад усталёўваць гарадзкую ёлку менавіта тут.

Бел-Чырвона-Белы Сьцяг вывесіў на 40-мэтровай вышыні сябра КХП БНФ **Сяргей Каваленка**. Амапаўцы, ашалелыя ад злосьці, схапілі яго, жарстка білі і здэквалясі. Сяргей Каваленка ў гэты час, зьвяртаючыся да людзей, якія глядзелі як яго зьбіваюць, гукаў: „Жыве Беларусь! Слава Беларусі!” Паводле ягоных словаў разьзявякі ў гэты час назіралі за зьбіваньнем, нібы „заморожаныя пінгвіны.”

„Тое, што здзейсніў Сяргей Каваленка, – гэта мэга-учынак, як нехта напісаў на адным сайце. Узьняўце Бел-Чырвона-Белага сьцяга – гэта, я лічу, подзв'іг. У палітзьяволеннага Сяргея Каваленкі засталася сям'я – жонка і маленькі сыноч. І я лічу, што трэба зьбіраць сродкі, каб падтрымаць самае галоўнае – сям'ю. Тады яму спакойней будзе перажываць следзтва і дачакацца суду”.

Спадар Хамайда распавёў, што да яго часта падыходзяць мінакі, каб абмеркаваць учынак і затрыманьне Сяргея Каваленкі. Прычым большасьць землякоў ня згодная з тым, што за Бел-Чырвона-Белы сьцяг трэба караць, нягледзячы на тое, што ў афіцыйных СМІ акцыя Сяргея Каваленкі апісваецца як сапраўднае злачынства. У газэце „Віцебскі рабочы” аўтарка **Таяня Бондарова** (заўважце!) напісала так: „знайшоўся мутант, месца якому ў клетцы запарку...”

Сяргею Каваленку споўнілася 34 гады, ён індывідуальны прадпрымальнік, займаецца рамонтамі і будаўніцтвам. Таму жонка і кажа, што грошай у сям'і магло б быць больш, каб не Сяргеевы арышты за ранейшыя акцыі са сьцягамі. Цяпер Сяргеева маці, малодшы брат, жонка і пяцігадовы сын жывуць разам у двухпакаёвай кватэры – бо зрабіць рамонт у нядаўна атрыманым уласным жылле проста няма на што.

28-гадовы **брат Сяргея Каваленкі Віталь**, які працуе ахоўнікам, застаўся ў сям'і адзіным дарослым мужчынам. Ён згадвае, як Сяргей стаў перакананым беларусам:

„Размаўляў з Барысам Хамайдам, кніжкі па гісторыі Беларусі чытаў. Ён дужа рашучы ў сваіх перакананьнях і перажывае за ўвесь беларускі народ”.

(Паводле радыё Свабода)

ЗВАРОТ ДА БЕЛАРУСАЎ АБ ВЫБАРАХ ПРЭЗЫДЭНТА

...У 2011 годзе павінны адбыцца выбары прэзыдэнта. На гэтых выбарах зьбіраецца зноў незаконна балатавацца Лукашэнка. Ад беларускіх

2. Сяргей Каваленка

выбаршчыкаў улады патрабуюць прыйсьці на галасаваньне і прагаласаваць („за” ці „супраць” – ня мае значэньня), 83% галасоў яму намалююць.

За 15 гадоў антыбеларускага рэжыму беларусы ўжо наглядзеліся на лукашыцкія выбары. Ад галасаваньня нічога не залежыць.

Што рабіць у такім становішчы, калі выйграць антыдэмакратычныя выбары нікому акрамя ўзурпатару ўлады немагчыма?

Людзі павінны сьведама ня йсьці галасаваць (байкот галасаваньня).

Сьведамы няўдзел у фальшывым галасаваньні (байкот) залежыць толькі ад волі і салідарнасьці выбаршчыкаў. Кантроль і фіксацыю байкоту лягчэй наладзіць і задакумэнтаваць. Сілу *народнага* байкоту беларусы прадэманстравалі на апошніх выбарах дыктатуры ў верасьні 2008 года. Усе ясна ўбачылі, што рэжым ня мае ніякай народнай падтрымкі. Цывілізаваны сьвет не прызнаў вынікаў фальшывага „галасаваньня” на пустых выбарчых участках.

Нашым грамадзянам трэба памятаць галоўнае – што Лукашэнка ня мае законнага права балатавацца ў выбарах. Ён сфальсіфікаваў Канстытуцыю і незаконны рэфэрэндум 2004 года, каб выбраць сябе ў трэці раз. Цяпер ён плянуе выбраць сябе ў чацьверты раз. Але беларусы могуць перашкодзіць яму гэта зрабіць, калі ня пойдучь галасаваць на ўчасткі. Вось хай тады й намалюе сабе „усенародны давер”.

У дзень галасаваньня трэба йсьці не галасаваць, а на цэнтральныя плошчы гарадоў, дэманстравачь свой няўдзел. А тады, як у песьні пяецца: „Мы знаем, што трэба рабіць”.

Не – фальсіфікацыі!

Не – ўзурпацыі ўлады!

Усе за байкот!

*Беларускі Народны Фронт „Адраджэньне”
Старшыня Зянон Пазыняк*

Студзень 2010 г.

АБ ПАЛІТЫЦЫ ЭЎРАЗЬВЯЗУ

(Вытрымкі з выступу на кастрычніцкім Сойме КХП-БНФ)

...За апошні месяц, які мінуў пасля верасьнёўскага Сойму нашай народнай Партыі, на Беларусі не адбылося ніякіх станоўчых падзеяў ні ў палітыцы, ні ў культуры, ні ў эканоміцы. Гэта ўжо стала звыклым: нацыянальны рэгрэс як палітычная зададзенасьць.

Унутраная рэакцыя ў Беларусі адчувальна ўзмацнілася пасля прыняцьця існуючага рэжыму ва Усходняе партнёрства. Гэта зьвязана з істотным адмаўленьнем Эўразьвязу ад дэмакратычных каштоўнасьцяў у адносінах з антыбеларускім рэжымам Лукашэнка. Тут жорсткая заканамернасьць: як толькі адбываецца адмаўленьне ад дэмакратычных прынцыпаў і паслабленьне цьвёрдай пазыцыі ў дачыньні да дыктатуры, дыктатарскія рэ-

жымы тут жа ўзмацняюць рэпрэсіўны ціск на грамадства і робяцца яшчэ больш агрэсіўнымі. Дакладна такое назіралася ў 30-х гадах мінулага стагоддзя з Гітлерам. Але справа ў тым, што „чэмпэрлены” не засвойваюць гісторыю там, дзе яна не адпавядае іхнім інтарэсам. Таму гісторыя, як правіла, паўтараецца ўвесь час, толькі ў іншых абставінах.

Эўропа, фактычна, пагадзілася з ультыматумам (інакш не назавеш) антыбеларускага рэжыму прымаць яго такім якім ён ёсць без усялякіх умоваў і патрабаванняў аб дэмакратыі.

Улічваюцца толькі інтарэсы. Эўразьвяз, практычна, цалкам адварнуўся ад беларускай грамадзянскай супольнасці. Літаральна ў гэтыя дні, напрыклад, нелегітымная палата ратыфікавала рамачнае пагадненне з Камісіяй Эўрапейскіх супольнасцяў аб парадку тэхнічнай дапамогі. Усе праекты тэхнічнай дапамогі будуць ажыццяўляцца толькі з дазволу рэжымнай улады. Гэта абазначае, што грошы ад Эўразьвязу павінны выдзяляцца толькі антыбеларускаму рэжыму. Ні пра якую грамадзянскую супольнасць, дэмакратыю ды правы чалавека гаворкі тут больш няма.

У сувязі з гэтым мушу нагадаць тое, пра што кажу ўвесь час: пра фальшывасць, падвойны стандарт і выгадніцкі інтэрас эўрапейскай палітыкі. Гэтая палітыка ўскладняецца яшчэ тым, што дэмакратычная сістэма ў сьвеце перажывае глыбокі цывілізацыйны крызіс культуры, якую яна спарадзіла. Гэты крызіс прымае штураз больш разбэшчаныя і збочаныя формы рэгрэсу.

Некалі мы падтрымалі адмену санкцыяў на ўезд у ЭЗ для парушальнікаў права з чыноўнай намэнклятуры сярэдняга зьявля (бо Эўропа павінна была зрабіць нейкі крок насустрэчу). Адмена забароны на ўезд для самога ўзурпатарна і некаторых спраўцаў злачынства з вышэйшага ўзроўню ўлады абстаўлена ўмовамі і затрыманая да лістападу гэтага года. Цяпер добра відаць, што тактыка саступак і адмены санкцыяў сябе не апраўдала (хоць і паклала пачатак новай усходняй палітыцы). Зараз мы павінны цвёрда ставіць пытаньне перад Эўразьвязам аб захаванні санкцыяў для Лукашэнкі і яго злачыннага асяроддзя.

Зянон Пазыняк
Старшыня Беларускага Народнага Фронту
„Адраджэньне” і Кансэрватыўна-Хрысьціянскай
Партыі – БНФ

11 кастрычніка 2009 г.

САНКЦЫІ ПАВІННЫ ЗАСТАЦЦА

(Заява)

Ад часу падпісання пагаднення аб Усходнім партнёрстве 7 траўня гэтага года назіралася няўхільнае ўзмацненне рэакцыі, парушэння правоў людзей і рэпрэсіўнай палітыкі антыбеларускага рэжыму Лукашэнкі ў Беларусі. Зьявіліся новыя палітычныя вязьні, якіх утрымліваюць без суда, пачасьціліся перасьледы настаўнікаў і іншых беларусаў за ўжываньне беларускай мовы. Пашырыліся званьненні людзей з працы па палітычных прычынах, зачыняюцца праграмы беларускага радыё там, дзе яны ўзьнікаюць. Жорстка перасьледуецца апазыцыйная беларуская моладзь (немагчыма перапісаць, зьбіваюць, пагрозы).

Узмацненне рэпрэсіяў і антыбеларускай рэакцыі сталася магчымым, на наш погляд, у выніку фактычнага і рэзкага паслабленьня ўвагі з боку Эўразьвязу да дэмакратычных каштоўнасцяў у дачыненнях з рэжымам Лукашэнкі. Саступкі Эўразьвязу ў прынцыпах і ў дэмакратыі былі адэкватна ўспрынятыя Лукашэнкам як палітычная перамога над Эўразьвязам. Гэта разьвязала яму рукі для далейшых рэпрэсіяў і зьдзеку над беларусамі, над беларускай культурай і здаровым сэнсам у спадзяваньні, што Эўропа гэтага цяпер не заўважыць, а народ сьцерпіць.

Мы прытрымліваемся каштоўнасных і дэмакратычных прынцыпаў у палітыцы і бачым, што рэжымам Лукашэнкі рэальна ня толькі не была выканана ніводная ўмова павароту да дэмакратыі, а наадварот, узмацніўся паварот да антыбеларускай антыдэмакратычнай рэакцыі.

Мы лічым, што санкцыі Эўразьвязу аб няўездзе Лукашэнкі і групы асобаў, падазраваных у злачынствах (забойствы людзей) павінны быць пакінуты бяз зьменаў і ні ў якім разе не адменены. Гэтага патрабуе лёгіка падзеяў і элемэнтарная справядлівасьць.

Сойм Кансэрватыўна-Хрысьціянскай партыі – БНФ
і Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне”

Зянон Пазыняк
Старшыня Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ
і Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне”

Юры Беленькі
Намеснік старшыні Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ
і Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне”

Сяргей Папкоў
Намеснік старшыні Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ
і Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне”

11 кастрычніка 2009, г. Менск.

ЯГОНАЕ ІСНАВАНЬНЕ – НЕБЯСЬПЕКА ДЛЯ НАЦЫІ

(Выступ на студзеньскім Сойме КХП – БНФ і БНФ „Адраджэньне”)

Шчыра кажучы, нават здалёку назіраць за тым, што адбываецца ў Беларусі і як паводзіць сябе рэжым, робіцца нязносным выпрабаваньнем. Можна зблізка інакш выглядае гэты маразм. Усю палітыку, эфір, сьцеіва запаланілі сваркі паміж мафіямі з адпаведным узроўнем гаварэньня, тэмай і лексікай. Даўно зразумела, што гэтаму ня будзе канца, пакуль яны ня зглумяць і не здадуць усё беларускае і пакуль будзе існаваць антыбеларускі рэжым са сваім начальнікам. На нашых вачах мафія гуляе ў мытны саюз з Расеяй, грызецца за нафту, здае беларускія банкі, а грамадства вымушанае на гэта толькі глядзець, ня маючы магчымасьці ўплываць на тое, што адбываецца.

Усё гэта паказвае, наколькі важнай зьяўляецца наша агульная тактычная задача байкоту незаконных выбараў, стварэньня ўмоваў для непрызнаньня рэжыму і падрыхтоўка ўпадку ягонага ўлады.

Тым часам аналіз і ацэнку ягоных дзеяньняў па мытным саюзе і нафце мы рабіць мусім. Пытаньне з нафтай – брыдкі мафііны гандаль народнымі рэсурсамі, які мы пастаянна бачым і чуем. Больш сур’ёзная справа са здачай беларускіх банкаў. Гэтым падводзіцца грунт пад захоп расейцамі нашай нацыянальнай эканомікі і маёмасьці.

Паўтара гады таму я засяроджваў Вашу ўвагу на тым, што дзейнасьць і далейшае існаваньне Лукашэнкі ва ўладзе становіцца крайне небясьпечным для нашай нацыі і дзяржавы. Увесь гэты час кожны дзень пацвярджае маю засьцярогу. У вобласьці права даўно існуе палажэньне аб першасным праве на абарону жыцьця. Гэта значыць, што калі нехта некага заганяе ў кут, каб забіць, то чалавек, баронячы сваё жыцьцё, можа зьнішчыць нападніка і не атрымае за гэта ніякай судовай кары.

Наш народ, нашае грамадства ўжо даўно загнаньня ў кут цемрай, што захапіла ўладу ў краіне. Адбываецца павольнае (прытым усьведомленае, мэтанакіраванае) забіваньне нацыі. Але сапраўдна бядка нават ня ў тым, што гэта адбываецца. Драматызм у тым, што нацыя, якая асьлеплена антыбеларускай ідэалёгіяй рэжыму, гэтага вынішчэньня ў значнай частцы сваёй не разумее і нават ня бачыць. Сьтуацыя, што склалася, рэальная, а рэакцыя на яе – намінальная, сузіральная і неадэкватная.

Зыходзячы з гэтага становішча, мы накрэсьлілі патрэбныя варыянты дзеяньняў і стратэгіі, каб не ўваліцца ў пабочныя шляхі, не рабіць

другардныя справы ды не скаціцца ў авантуру. Адсюль зразумелая абавязковасць нацыянальнага асветніцтва і наш упор на нацыянальную ідэалогію, культуру і мову. Паралельная абавязковасць – гэта абарона незалежнасці і высвятленьне агрэсіўнай сутнасці расейскай палітыкі. Трэцяя абавязковасць – ліквідацыя антынароднага рэжыму. Тут усе справы сацыяльнага, эканамічнага, культурнага кшталту мусяць быць падпарадкаваныя гэтай абавязковасці. Кульмінацыйнымі момантамі ў гэтай трэцяй і рашаючай лініі змаганьня становяцца выбары любога ўзроўню. На гэтым цяпер засяроджана галоўнае нашае дзеянне.

Звяртаю Вашу ўвагу на тое, як выразна разьмеркавалася цяпер вікаўская маргінальная апазыцыя пасля змены эўрапейскай палітыкі. Частка (зь Мілінкевічам) пайшла на калябарцыю з рэжымам, падтрымаўшы эўрапейскі прагматызм; іншая частка (АГП, Лябедзькі, Раманчукі) зноў скіраваліся на Маскву; трэцяя частка і маладзёвае асяроддзе трапіла ў яшчэ большую (часам у непасрэдную) залежнасць ад КГБ, ягоных правакацыяў і авантураў.

Зразумела, што ні з кім зь іх у нас няма сэнсу нешта сур’ёзнае рабіць. Але мы павінны імкнуцца адрадыць і ўзмацніць наш Беларускі Вызвольны Рух і Беларускую Салідарнасць. Ва ўмовах нацыянальнай несвабоды і вынішчэння ўсё, што звязана з разьвіццём Беларускай Нацыянальнай ідэі, з барацьбой за беларускую мову, культуру, свабоду і незалежнасць Беларусі – усё гэта ёсць галоўная генэральная лінія разьвіцця нацыі. Толькі яна гарантуе яе сьветлую будучыню. Усё, што з гэтым не звязана, ёсць маргінальнае, пабочнае, коснае і тупіковае.

Генэральную лінію разьвіцця і будучыню нацыі ў XIX стагоддзі вызначалі такія людзі як Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч, Францішак Багушэвіч, Кастусь Каліноўскі, дзеянні і ідэі, якія за імі былі, а не косныя масы спаланізаванай верхавіны, зрусіфікаванага чынавенства і іх галосных артадоксаў. Паланафільства і русіфікацыя у тым стане грамадства былі цэнтральна пашыранымі, існавалі на вызначальных пазыцыях, але былі ідэйна правінцыйнымі, пабочнымі і цалкам невызначальнымі ў галоўным разьвіцці Беларускай нацыі.

Сённяшняя зрусіфікаваная (вікаўская) апазыцыя, падтрыманая лібэральнай Эўропай, гэтак жа, як і косная маса адптаў рэжыму, ёсць на Беларусі зьывай маргінальнай і тупіковай, якая блытаецца на ідэйным узбочы нацыянальнага разьвіцця грамадства у расейшчыне, трасянцы, калгаснай псіхалогіі і абстрактнай дэмакратыі бяз нацыі і ідэі. Адзін сьмелы ўчынак Каваленкі са Сцягам Беларусі вышэйшы за ўсё іх мёртвае існаваньне. Пацвярдзеньнем усіх гэтых словаў ёсць наш Фронт 90-х гадоў і наша дзяржаўная незалежнасць, якой ён дамогся. Няхай жа веданьне і разуменьне гэтага ўсёліць рашучасць і веру ў нашы душы.

Прасіў бы абмеркаваць на Сойме і прыняць захады да высвятленьня пытаньня з арыштам нашага партыйнага сябра ў Віцебску спадара Каваленкі. Зноў звяртаю Вашу ўвагу, што дзеянні рэжыму ў дачыненні да Каваленкі – гэта мэтады і паводзіны тыпова чужых акупацыйных уладаў. Трэба арганізаваць юрыдычную, палітычную, маральную і матэрыяльную дапамогу Каваленку.

З Богам прыступаем да працы.

Жыве Беларусь!

Зянон Пазьняк

Старшыня Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне” і Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ

10 студзеня 2010 г.

РАСПРАДАЮЦЬ БЕЛАРУСЬ, КАБ ПАЗЬБЕГНУЦЬ АДКАЗНАСЬЦІ

(Студзеньскі Сойм Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне” і Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ)

10 студзеня сёлета ў Менску адбыўся чарговы Сойм Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне” і Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі

– БНФ. Сойм заслухаў выступ сп. Зянона Пазьняка, Старшыні Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне” і Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ – „Ягонае існаваньне – небяспека для нацыі” (публікуецца).

З дакладамі выступіў сп. Сяргей Папкоў, намесьнік старшыні Фронту і Партыі. На фоне чарговай нафтавай спрэчкі паміж Масквой і мясцовым прамаскоўскім рэжымам мы не павінны падманвацца ілюзіям, што рэжым абараняе нейкія нацыянальна-дзяржаўныя інтарэсы Беларусі. Ідзецца выключна аб прыватных інтарэсах рэжымных колаў і асобаў. Той жа мэце служыць татальны распродаж па заніжаных цэнах беларускіх прадпрыемстваў непасрэдна ў расейскія рукі або апасрэдна праз іранскія і кіпрскія фірмы. Рэжым разгарнуў нават кампанію выпуску аблігацыяў, каб інтэнсіфікаваць і легалізаваць гэты антыбеларускі працэс. Назіраючы за гэтымі афёрамі і выступамі лідэраў рэжыму, многія беларусы зразумелі, што рэжымныя колы згубілі ўпэўненасць у вечным існаваньні іхнага рэжыму. На працягу некалькіх гадоў яны збіраюцца цалкам аддаць расейскаму крымінальнаму капіталу нашу нацыянальную маёмасьць і нейкім чынам пазбавіцца ад адказнасці за сваю антыдзяржаўную дзейнасць. Але марная іхная ўпэўненасць у забесьпячэньні ўласнай камфортнай будучыні на беларускай народнай бядзе. У Расеі актыўна разьвіваюцца працэсы распаду, набліжаецца канчатковы калапс імпэрскай сістэмы. Цьвярозьзя расейскія аналітыкі бачаць гэта і папярэджваюць, што калапс можа быць „нечаканы і хуткі”, як у выпадку з Савецкім Саюзам. А можа прыняць іншыя формы дэструкцыі. Але для падзеньня імпэрыі дастаткова моцнага палітычнага або сацыяльна-эканамічнага штуршка. Такім штуршком можа стаць маштабная вайна на Каўказе (напрыклад, у Дагестане) або экалагічная катастрофа на Саяна-Шушанскай ГЭС. Вядома, што ў выпадку прарыву плаціны ў зоне бедства апынуцца больш за два мільёны людзей, некалькі вялікіх гарадоў Сібіры. Мясцовыя жыхары звяртаюцца да крамлёўскага і мясцовага кіраўніцтва з заклікамі ліквідаваць плаціну, спусьціць ваду і адмовіцца ад эксплуатацыі ГЭС. Але на гэта прэм’ер Пуцін адказвае аптымістычнымі запэўніваньнямі ў стабільнасці сітуацыі.

Вялізныя чалавечыя ахвяры і сотні тысячаў людзей з сем’ямі, якія страцяць жыльлё і ўсю маёмасьць, – цалкам верагодны варыянт пачатку распаду маскоўскай імпэрыі. Вельмі важна, каб у гэтым крывавым віры не апынуўся беларускі народ. Трэба адзначыць, што разам з антыбеларускім рэжымам адну справу здачы Беларусі ў маскоўскі палон актыўна робіць падстаўная прамаскоўская псеўдаапазыцыя. Вядома, што яе прадстаўнікі (Лябедзька, Раманчук і інш.) збіраюцца ў бліжэйшы час накіравацца ў Маскву на вялікую канфэрэнцыю па эканоміцы, дзе маюць намер сустрэцца і абмеркаваць агульную стратэгію з „выдатным эканамістам” Пуціным. Гэтая ж публіка мабілізуецца (за заходнія і маскоўскія грошы), каб заклікаць беларусаў ісьці на выбарчыя ўчасткі ды галасаваць на выбарчым шоў рэжыму. Супрацьпаставіцца гэтым злачынным працэсам павінен наш народ, аб’яднаны ў Беларускую Салідарнасць.

Выступілі таксама сябры Сойму з розных рэгіёнаў краіны. Яны распавялі пра факты злачыннага распродажу нацыянальнай маёмасьці расейцам. Напрыклад, у руках маскоўцаў апынуўся малаказавод у Горках, што на Магілёўшчыне. Асноўная яго прадукцыя накіроўваецца на Маскву. Маскоўская акупацыйная дырэкцыя выкарыстоўвае мясцовы адміністрацыйны рычаг, каб прымусіць дырэктараў калгасаў аддаваць на малаказавод малако. Маскоўцы за малако не плацяць беларускім калгаснікам, на пратэсты старшыняў калгасаў адказваюць цынічнымі прамовамі. Такі вась „бизнес па-руску” прышоў на нашу зямлю.

Усё больш беларусаў пачынаюць разумець антычалавечую практыку пабудовы каласальных вавілонскіх палацавых будынін, у якіх рэжым імкнецца ўславіць і абяссьмерціць сябе. Жыхары Баранавічаў і мясцовыя камунальныя службы звяртаюцца да гарадзкога кіраўніцтва з патрабаваньнем грошай на капітальны рамонт жылых дамоў і дарог. На гэта начальства адказвае, што грошы выдаткоўваюцца на лукашэнкаўскія спартовыя палацы. Дзікія па сваёй бессэнсоўнасці будаўнічыя праекты рэжыма ўжо ўражаюць сваімі маштабамі ўсю цывілізаваную Эўропу. Такіх адносінаў дзяржаўнай улады да грамадзянаў няма нідзе. Патрыёты тлума-

3. Гарылы рэжыму цягнуць чалавека

чаць ўражаным людзям, што так можа рабіць з народамі толькі захопнік зямлі і ўлады, толькі акупант.

У такіх умовах беларусы павінны арганізаваць усенародны байкот фальшывым выбарам рэжыму, дзе ўсё ўжо вызначана наперад і не залежыць ад волевыяўлення людзей. Нельга ўдзельнічаць у жульніцкіх „выбарах”, у якіх балатуецца ўзурпатар улады на Беларусі.

Інфармацыйная камісія Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне” і Кансэрватыўна-Хрысціянскай Партыі – БНФ

10 студзеня 2010 г.

ПАСТАНОВА

Аб пацвярджэнні пастановы Сойму Кансэрватыўна-Хрысціянскай Партыі – БНФ ад 10 снежня 2006 г. і аб паўторным узбуджэнні крымінальнай справы па факту фальсіфікацыі выбараў 2006 г. у сувязі з новымі ўлікамі

19 студзеня 2007 года Сойм Кансэрватыўна-Хрысціянскай Партыі – БНФ (Партыі БНФ) падаў заяву ў Вярхоўны Суд аб узбуджэнні крымінальнай справы па факту фальсіфікацыі апошніх прэзідэнцкіх выбараў у сувязі з паведамленнем А. Лукашэнкі. Вярхоўны Суд прыслаў нам афіцыйны адказ за подпісам намесніка старшыні Вярхоўнага Суда спадарыні Шкурдзюк Ж.Б., дзе паведамлена, што адзначаныя намі парушэнні закона „не ўваходзяць у кампэтэнцыю Вярхоўнага Суда” („Беларускія Ведамасці”, – 2007, №1 (60), с. 1-3).

Паколькі адказ Вярхоўнага Суда не стасавалася з законам (бо нашу заяву Вярхоўны Суд павінен быў накіраваць у органы крымінальнага пераследу), мы звярнуліся ў Генэральную пракуратуру з тым жа патрабаваннем аб узбуджэнні крымінальнай справы па факту фальсіфікацыі выбараў. Пракуратура адказала маўчаннем.

27 жніўня гэтага году ў інтэрв’ю расейскай газэце „Известия” Лукашэнка зноў пацвердзіў фальсіфікацыю прэзідэнцкіх выбараў 2006 года.

Прытым, удакладніў, што ён „даў каманду” змяніць вынікі галасавання, падразумяваючы ў гэтым спадарыню Л. Ярмошыну, якая займала тады пасаду старшыні ЦВК.

У сувязі з гэтым Сойм Кансэрватыўна-Хрысціянскай Партыі – БНФ пастанаўляе:

1. Выступіць заяўнікам перад судовымі інстанцыямі і пракуратурай па пытанні ўзбуджэння крымінальнай справы па факту фальсіфікацыі вынікаў галасавання на прэзідэнцкіх выбарах 2006 г. кіраўніком выканаўчай улады Лукашэнкам Аляксандрам Рыгоровічам і старшынёй Цэнтральнай Выбарчай Камісіі Ярмошынай Лідзіяй Міхайлаўнай.

2. Падрыхтоўку і падачу іскавых заяваў і давер выступаць ад імя Сойму Партыі БНФ з правам подпісу даручыць намеснікам старшыні Партыі Беленькаму Ю.А. і Папкову С.П.

Сойм Кансэрватыўна-Хрысціянскай Партыі – БНФ і Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне”

11 кастрычніка 2009 г., г. Менск

**„Я РАЗУМЕЎ,
ШТО ТВОРЫЦА МІСТЭРЫЯ”**

29 кастрычніка 1989 году тысячы людзей прайшлі ад Усходніх могілак да Курапатаў, дзе праявілі мітынг-рэквіем і ўсталявалі першы крыж. Пра падзеі таго дня ўзгадвае першаадкрывальнік Курапатаў Янон Пазыняк.

У жыцці людзей часам бываюць дзівосныя аб’яўленні лёсу. Адно бачаць у снах ці ў іншых знаках сваю будучыню, іншыя перажываюць ажыццяўленне мары. За Саветамі, асабліва ў часы брэжнеўшчыны, ужо мала хто думаў пра незалежную Беларусь пад «Пагоняй» і беларускім Сьцягам. Для тых жа, хто думаў, яна была як сьветлая мара, як фантазія, якая нейкім чынам сталася б, – але жыла толькі ва ўяўленні...

І што ж? Прышоў час – і сьветлая мара ажыццявілася. Фантазія стала рэальнасцю. Але не сама па сабе, а нашымі рукамі, справай і воляй. Гэта быў час незабыўнага шчасся, а за плячыма – крылы.

З Курапатамі іншая гісторыя і іншая мара. Але ў істоце – вельмі падобная. У 70-ых гадах, калі я ўжо ведаў пра Курапаты і калі страшная таямніца гэтага месца мучыла розум, прыгнятала душу, – тады часта думалася, што вось, настане день, да якога я дажыву і буду сьведкам, калі здохне Савецкі Саюз і тысячы, моц людзей прыйдзе ў Курапаты і прынясе на сваіх плячах вялікі Крыж, і паставяць яго ў Курапатах на гары ў памяць забітых. І ўзвысіцца ён над усім лесам – Крыж Пакуты, які злучыць жывых.

У 1989 годзе я зразумеў, што хоць Савецкі Саюз яшчэ не сканаў, але вялікі день настане. Камуністы пасыла сваёй ганьбы і паразы на Дзяды ў Менску 30 кастрычніка 1988 году цяпер ужо не рашыліся забараніць мэмарыяльнае шэсьце ў Курапаты. Я выклаў свой плян Крыжовага шэсьця і ідэю ўстаўленьня Крыжа сябрам з кіраўніцтва Фронту. Плян быў прыняты, пачалася праца. Праект і зрабленне Крыжа былі даручаныя групе мастакоў, якой кіраваў сябра Сойму БНФ Аляксей Марачкін. У групе працавалі Алесь Шатэрнік, Хведар Ладуцька, Мікола Купава, Яўген Кулік, Віктар Маркавец і Сяргей Кляшчук. Мастакі выканалі ўсё добра і дакладна. На раніцы 29 кастрычніка вялізны сямімэтровы Крыж быў дастаўлены да Усходніх могілак. Адтуль, па асацыяцыі зь мінулагоднімі падзеямі, павінна было пачацца шэсьце.

Я разумеў, што творыцца містэрыя, і шэсьце мусіць быць адпаведным, гэта значыць, адпавядаць сымбальцы падзеі. Яно павінна было мець вобраз і назірацца ў прасторы. Трэба было знайсці трасу, дарогу для гэтага вобразу. І мы знайшлі гэтую дарогу. Памятаю, што я нават прамераў яе з сэкундамерам у руках.

Мы павялі людзей не вакольна, па вуліцах Каліноўскага ды Сядых, а па пустым касагоры, наўпрост, ад Усходніх могілак, уніз, у пойму рэчкі Сьлепні і потым праз дамбу, зноў на вуліцу гораду. Гэта была амаль на кілямэтар адкрытая мясцовасць, на якой было шмат пешаходных дарожак. Мы выбралі сярод іх такую трасу, якая з’яўдалася хвалямі, як зьмяя, як стужка на ветры. Па дарож-

цы можна было ісьці разам чатыром-пяці чалавекам, і калі дзесяць тысячаў на-роду выцягнуліся ў даўжэзны ланцуг і пайшлі па касагоры гэтакім бясконцым сэрпантынам, з Крыжам, сьцягамі, харугвамі і кветкамі, пайшлі на Курапаты – відовішча ўзьнікла незабыўнае. Галава шэсьця была ўжо на Лагойскім тракце, а хвост яго яшчэ спускаўся па сэрпантыне ад Усходніх могілках. Так было створа-нае ня проста шэсьце, а Крыжовы Шлях. Шлях з Крыжам, які на руках нёс народ у Курапаты.

Дарэчы, у вядомым, забароненым фільме Міхаіла Жданоўскага «Дарога на Курапаты» ёсьць кадры гэтага гістарычнага шэсьця. Значу, што каб восем кілямэтраў несьці цяжкі Крыж, была створаная каманда чалавек шэсьцьдзесят, якія мелі знакі на адзеныні – белы шасьціканцовы крыж на чырвоным фоне. Але па ходу шэсьця мноства людзей падыходзілі і па пераменцы несьлі Крыж. Кожны хацеў яго несьці і далучыцца да містэрыі. Такім чынам, і тут створаны сымбаль – курапацкі Крыж прынёс на руках сам народ.

У Курапатах гучэў Рэквіем. Пад гукі Рэквіему паднялі і паставілі Крыж. Дзясяткі людзей кінуліся дапамагаць, кожны хацеў дакрануцца да яго рукой. Потым сьвятары ўсіх чатырох хрысьціянскіх канфэсіяў, па чарзе, асьвяцілі Крыж. Ад каталікоў – ксёндз Уладзіслаў Завальнюк, ад пратэстантаў – па-стар Эрнэст Сабіла... Вуніяцкія дзяўчаты зь белымі кветкамі пад камандай ксяндза Яна Матусевіча сьпявалі беларускія Псалмы. А з праваслаўнага са-бору ў Менску прыехала цэлая каманда зь пяці ці шасьці духоўных асобаў і адслужылі цэлую службу з кадзіламі і песнясьпевамі. Потым ізноў гучаў Рэквіем, і быў жалобны мітынг. Мне вельмі цяжка было яго весці – душа напоўнілася трымценьнем... Вось яно, думаю, сталася, адбылося, ажыло за-паветнае...

А яшчэ ж быў Савецкі Саюз, камунізм, КПСС. І, напэўна, ніхто, акрамя нас, фронтаўцаў, ня верыў у хуткі яго канец. З прамоваў на мітынгі найбольш мне запомніліся словы беларусаў зь вёскі Цна, сьведкаў расстрэлаў у Курапа-тах. А таксама выступ Янкі Брыля, які расказаў, ізноў жа, амаль містычную гісторыю. Як у Быкаўні, пад Кіевам, у час экзгумацыі знайшлі ў расстрэльнай яме падпісаны цыгарэтны муштук ягонага схопленнага НКВДзістамі брата. Письменьнік дастаў з кішэні і ўсім паказаў гэты муштук.

Курапацкі Крыж Пакуты павінен быў стаяць на гары, у цэнтры Курапатаў, на месцы, якое цяпер у Курапацкім Народным Мэмарыяле называецца Галгофа. Аднак у 1989 годзе, пасля прызнаньня ўрадавай камісіяй факту НКВДзісцкіх расстрэлаў людзей у Курапатах, Саўмін хуценька паклаў там вялізарны валун з надпісам, што зьбіраецца тут нешта ўвекавечваць. Хітруны не зьбіраліся нічога рабіць у Курапатах, іхняя задача была – не пусьціць сюды Народны Фронт, аб-межаваць ініцыятыву народу.

Ужо і таго Саўміну даўно няма, а камень гэты ўсё ляжыць. Мы паставілі Крыж перад уваходам, на самым пачатку курапацкага лесу, разумеючы, што ён будзе не прадметам, а сакральнай зьявай, сымбалам у памяць пра генацыд. Прыйдзе час, і мы ўсталюем гэты крыж са сталі, на трыццаць мэтраў, на кура-пацкай Галгофе, каб відаць быў над лесам здалёк. Каб кожны бачыў і разумеў, як трэба берагчы свабоду, жыцьцё, Беларусь і народ.

Зянон Пазыняк

(28.10.2009, радыё Свабода. Інтэрв'ю С. Навумчыка)

ПАМЯЦЬ І ЗАБЫЦЦЁ КУРАПАТАЎ

Дваццаць гадоў таму, на Дзяды, 29 кастрычніка 1989 г., тысячы людзей, выцягнуўшыся ў ланцуг на некалькі кілямэтраў, ішлі да Курапатаў. Наперадзе калёны несьлі сямімэтровы крыж.

Мітынг-рэквіюм у Курапатах вёў Зянон Пазыняк, выступілі Уладзімер Арлоў, Янка Брыль, сябры Народнага Фронту і „Маргьларэгу Беларусі”. Крыж, які быў узняты над урочышчам, асьвяцілі прадстаўнікі чатырох хрысьціянскіх канфэсіяў. Так пачалася народная мэмарыялізацыя Курапатаў. З таго часу кожны Дзяды адзначаліся шэсьцем у Курапаты, які праводзіў Народны Фронт.

У першай палове 90-ых зьбіраліся ля будынку НКВД, на якім усталёўвалася часовае шылда з напамінам, што менавіта адсюль пачынаўся шлях у Курапаты

для тысячаў сыноў і дачок Беларусі. Сяргей Грахоўскі паказваў вокны камэры ў сутарэньні, дзе ён правёў некалькі месяцаў перад этапам у ГУЛАГ. На кож-ных Дзяды сюды прыходзіў Васіль Быкаў і, калі добра сябе пачуваў, ішоў разам з усімі спачатку да Парку Чалоскінцаў (там таксама расстрэльвалі людзей), а потым да Курапатаў. Заўсёды ў калёне – Рыгор Барадулін. Прыязджаў з Ма-сквы Алесь Адамовіч. На Дзяды ў Курапаты прыходзіў і выступаў на мітынгі старшыня Вярхоўнага Савету Станіслаў Шушкевіч. Адночы ўскладаў кветкі і старшыня Саўміну Вячаслаў Кебіч. Прыязжаў у Курапаты мітрапаліт Філярэт. На тым самым першым шэсьці ў 89-ым, яшчэ ня ў якасьці архімандрыда, а про-стага сьвятара побач з Пазыняком ішоў на чале калёны Аляксій Шынкевіч (маг-чыма, цяпер, калі патрыярх Кірыла ўзгадаў пра Курапаты, гэта здыме пятачку маўчаньня з вуснаў іерархаў Беларускага Экзархату).

За дваццаць адзін год пасля абнародаваньня праўды пра Курапаты ўрочышча наведалі прэзыдэнты, амбасадары, парлямэнцкія дэлегацыі, шмат замежных журналістаў. У студзені 1994 года каманда Кебіча рабіла ўсё, каб сарваць навед-ваньне Курапатаў прэзыдэнтам ЗША Білам Клінтанам. Вычарпаўшы арсэнал інтрыгаў, скарысталі апошні аргумэнт: прымаючы бок не гарантуе высокаму госьцю бяспекі. У такіх выпадках амэрыканская Сакрэтная служба, як правіла, забараняе прэзыдэнту наведваць „аб'ект”. Але Клінтан у Курапаты – паехаў. Лу-кашэнка, як мне вядома, у Курапатах ня быў ніколі, ні ў час дэпутатства, ні ў часы прэзыдэнцтва. Ні на Дзяды, ні ў нейкі іншы дзень.

У пачатку 90-ых нека само сабой разумелася, што ў хуткім часе тут буд-зе ўзьведзены помнік, і ў грамадзтве дэбатавалася – якім быць мэмарыялу? Засядалі ўрадавая і грамадзкая камісіі. Сябра Камісіі па справах рэабілітацыі ахвяраў рэпрэсіі пры Вярхоўным Савеце 12-скліканьня Аляксандар Лукашук прапанаваў, для пачатку, абнесці Курапаты плотам. Архітэктурныя генэралы ўсьміхнуліся – замала (тут было дзе разгарнуцца і ў шырыню, і ў вышыню, а з улікам усясьветнай вядомасьці Курапатаў мэмарыял абяцаў абясьмерціць імя аўтараў). Урадоўцы адказалі, што зашмат – спатрэбіцца аж паўгоду... Цяпер падаецца, што плот – гэта адзінае, што рэальна можна было зрабіць у той час, бо гэта хаця б засьцерагло Курапаты ад вандалізму. А можа, і не засьцерагло б, бо занадта ўжо пэрыядычна ды арганізавана рушаць крыжы ды раструшчваюць „лаву Клінтана”.

Гісторыя Курапатаў апошніх дваццаці гадоў – гэта гісторыя змаганьня су-праць духоўнага і матэрыяльнага зьнішчэньня сьвятога месца. Яшчэ са савецкім часам камуністы пачалі ствараць бясконцыя „грамадзкія камісіі” з мэтай дака-заць, што Курапаты – фікцыя, што расстрэльвалі не энкэвэдзісты, а – немцы ў часе вайны. У 2001 годзе пачалі пракладаць трасу, і моладзевыя актывісты наладзілі няспынную вату, паставілі намэты (пра гэта – кніга „Дарога праз Кура-паты” у бібліятэцы Свабоды). Потым зьбіраліся пабудоваць ля магілаў „элітны” катэджны пасёлак – ізноў пратэставала грамадзтва...

Улады для Курапатаў ня робяць нічога. Народны Мэмарыял ствараюць актывісты Кансэрватыўна-Хрысьціянскай партыі БНФ, штотыдзень лад-зяць талаку, усталёўваюць новыя крыжы і падпраўляюць раней пастаўленыя, прыбіраюць урочышча ад сьмецьця.

У чым прычыны выразнага ігнараваньня сёньняшнімі ўладамі Курапатаў? Першая і відавочная палягае ў каньюнктуры палітычнай барацьбы. Гаворачы пра Курапаты, цяжка абысьці гісторыю іх адкрыцьця, а тады, адпаведна, трэба называць і прозьвішча першаадкрывальніка. Давядзецца пазначаць імя Пазыня-ка ў падручніках, пад час экскурсіі адказваць на пытаньні, дзе ён цяпер і чаму ня можа вярнуцца. Тым часам, васьм ужо шмат гадоў прозьвішча гэтае непажа-дана ўзгадваць зусім – ні ў станоўчым, ні ў нейкім іншым кантэксьце. Няма і не было, забудзьце.

Ва ўсьведамленьні ролі і маштабу гэтай асобы Лукашэнка не арыгінальны – тое ж у свой час разумеў і Кебіч. Аднак існуе і больш глыбокая падстава – гэта ідэйная, палітычная і нават, у пэўнай ступені, кадравая пераёмнасьць сёньняшняй улады з бальшавіцкім рэжымам і яго рэпрэсіўнымі органамі. Помнікі Леніну, „Лінія Саліна”, музэй Дзяржынскага з традыцыйнай прысягай новых чэкістаў – элементы ідэалёгіі ўсхваленьня савецкага пэрыяду, „слаўнага мінулага”. І тут няма месца праўдзе пра расстрэлы нявінных ахвяраў. Яшчэ і таму няма, што маштаб рэпрэсіі – уражвае. На падставе навуковых падлікаў (навукова ж і не абвергнутых) Пазыняк называе колькасьць забітых у Курапатах – да 250 тысяч чалавек. Выдадзены ў 1995 годзе даведнік „Беларусь” (Менск,

4. Са съягам у Курапатах

„Беларуская энцыклапедыя”) падае – „да 100 тысяч чалавек” (толькі уявіце сабе лічбу ў сто тысячаў не абстрактна. Гэта – колькасць жыхароў у Наваполацку, ці ў Лідзе, ці ў Маладзечне, ці ў Салігорску. У Полацку, Жлобіне, Светлагорску – меней). Мой знаёмы швейцарскі журналіст Ульрых Шмідт сказаў, што пры такіх лічбах гаворка павінна весціся не пра рэпрэсіі ўжо, а – пра этнацыд. І гэта – у адных толькі Курапатах. З такімі лічбамі цяжка казаць пра якія б ні было „перавагі ўсяго лепшага, што стварылі пакаленьні савецкіх людзей” – калі гэтых самых людзей пакаленьнямі і зьнішчалі.

Зразумела, не зацікаўленае ў памяці пра Курапаты і ўстанова, якая называе сябе пераемніцай „лепшых традыцый” той самай арганізацыі, якая зьнішчала. Да гэтага часу прозвішчы курапацкіх катаў засакрэчаныя КДБ. Ды і да інфармацыі пра ахвяраў не дабрацца. Толькі на кароткі тэрмін, у самым пачатку 90-ых, былі прыдчыненыя для даследчыкаў архівы КДБ 1930-1950-ых гадоў (і тое ўдавалася прабрацца ў іх ня з першай спробы). Як патлумачыў мне тады старшыня КДБ генэрал Лавіцкі – „Справы ўтрымліваюць імёны ня толькі супрацоўнікаў, але і агентаў. А з моманту заснавання ўстанова (ВЧК-НКВД-МДБ-КДБ – С.Н.) мы ня выдалі імя ніводнага агента. Бо калі б выдалі, з намі адмаўляліся б супрацоўніцаў”. ... Уявіце, што выведка сучаснай Нямеччыны трымае ў сакрэце архівы Гестапа, а канцлер нагадвае, што пры фашызме „ня ўсё было дрэнна”.

Сяргей Навумчык

(28.10.2009, радыё Свабода)

ВЕРМА Ў СЬВЕТЛЫЯ ДНІ

...Дваццаць гадоў таму, 29 кастрычніка 1989 г., быў усталяваны курапацкі Крыж Пакуты ў памяць аб расстраляных продках.

Гэты сямімэтровы крыж прынеслі на руках тысячы людзей праз увесь доўгі шматкілёмэтровы шлях. Яго паставілі тут усе разам пад гукі рэквіема. Сьвятары чатырох хрысьціянскіх канфэсіяў асьвяцілі яго і багаславілі памяць пра нявінна забітых.

З 1937 па 23 чэрвеня 1941 года энкавэдзісцкія каты – сталінскія камуністы – з дня ў дзень, з ночы ў ноч стралялі тут людзям у патыліцу і ськідвалі ў глыбокія ямы. У гэтых ямах закапаны цвет беларускай інтэлігенцыі, пісьменьнікі і паэты, артысты, вучоныя і даследчыкі, інжэнеры і рабочыя, сяляне і беларускія настаўнікі. Кожную ноч па навакольлі і па ўсёй Беларусі езьдзіў чорны хапун і хапаў людзей. Масква спускала ў Беларусь сваім уладам і катам плян па арыштах і расстрэлах. Вынішчэньне людзей у Беларусі яны рабілі па графіку, штомесячна і штоквартальна. Масква прымала штодзённыя справаздачы аб забітых ахвярах. Толькі ў Курапатах савецкія акупанты забілі каля чвэрці мільёна людзей. Такіх Курапатаў шмат па ўсёй Беларусі.

За часы савецкай акупацыі Беларусі з 1919 па 1953 год (год сьмерці Сталіна) сталіністы-русіфікатары забілі больш 2-х мільёнаў беларусаў (і гэта ня ўлічваючы вайну). Ворагі чалавечтва зьнішчылі заможнае працавітае сялянства, вынішчылі фізічна амаль дазваньня беларускую шляхту, расстралялі адукаваных людзей.

Гэта нельга забыць ніколі, пакуль будзе стаяць белы сьвет і будзе жыць Беларусь. Савецкая акупацыя Беларусі пэрыяду Леніна-Сталіна павінна быць прызнаная як рэжым генацыду і нацыфікацыі Беларускага Народу.

Сёньня Дзяды – сьветлае сьвята памяці і яднаньня з душамі продкаў. Сёньня Дзень усіх хрысьціянскіх Сьвятых, а заўтра Дзень Задушны, які патрабуе малітвы за ўсіх забітых і памерлых, за тыхсьветных душы.

Запалім жа сьвечкі ў памяць. Паставім іх пад крыжы й на крыжы, на магіль, пакладзем туды белыя кветкі, устанавім крыжы, што прынеслі з сабой.

Сёньня нельга сьмяяцца, галёкаць, крычаць. Але ня трэба і жаліцца, плакаць. Сёньня дзень вечнасьці, перад якой мы роўныя ўсе – і тут, і там. Дзяды дапамогуць нам гэта адчуць.

Шануйма ж нашых дзядоў, нашу слаўную мінуласьць, нашу культуру і веліч і кожнага простага чалавека.

Верма ў сьветлыя дні, у нашу прышласць, у вольную будучыню Беларусі.

Зянон Пазьняк

1 лістапада 2009 г.

МЫ ЗНОЙДЗЕМ НАШ ГРААЛЬ У БЕЛАРУСІ

Важнай падзеяй у беларускім жыцьці ў Нью-Ёрку сталася прэзэнтацыя кнігі „Парсіваль”, якую выдаў Зянон Пазьняк. Прыемна, і сымвалічна, што гэтая добрая падзея адбылася напярэдадні вялікага сьвята – Божага нараджэньня (20 сьнежня 2009 г.)

За апошнія гады Зянон Пазьняк выдаў 12 кніжак у сваім выдавецтве „Беларускія Ведымасы” (у тым ліку „Дарогу”, „Вялікае Княства”, „Нацыянальны каштоўнасьці”, кнігу С. Навумчыка „Сем гадоў Адраджэньня...”, Галіны Пазьняк „Беларусь ў сэрцы”, „Гутаркі з Антонам Шукелойцем” і інш.). І кожную кніжку ён робіць сам: прадумвае яе канцэпцыю, стварае макет і мастацкае афармленьне сваіх выданьняў. „Кніга, – заўсёды падкрэсьлівае Зянон Пазьняк, – гэта ёсьць твор мастацтва, гэтакасама, як скульптура, жывапіснае карціна і г. д. Той, хто стварае кнігу, – павінен раскрыць сутнасьць літаратурнага твора і ўзмацніць яго ўспрыняцьце. Твор піша аўтар, а кнігу стварае – мастак. Ствараючы кнігу, мастак выяўляе таксама сябе.”

Зразумела, што пры такім падыходзе да стварэньня кнігі мы заўсёды бачым і узровень культуры выдаўца, і адлюстраваньне яго творчай асобы, свайго творчага „я”.

„Парсіваль” – гэта рыцарская легенда, твор, прасякнуты рэлігійнымі матывамі, і таму за часы бальшавікоў, якія змагаліся з рэлігіяй, ня мог быць перакладзены ў СССР. Між тым гэта вельмі старажытная легенда, якая даўно вядомая ў эўрапейскай і сусьветнай культуры, твор, які быў перакладзены на ўсе эўрапейскія мовы. Гэта легенда пра чалавека, які шукае „сьветлы сэнс жыцьця”, шукае Грааль – сьвятую чашу, сьвятое начыньне, зь якога (па легендзе) піў Хрыстос падчас апошняй вячэры перад укрыжаваньнем і якую цудам захавалі апосталы, што сядзелі з Хрыстом за сталом. Чаша валодае магічнымі ўласьцівасьцямі (дапамагае чалавеку ў жыцьці, дапамагае наблізіцца да духоўнага ідэалу – убачыць Бога). Адначасна Грааль зьяўляецца і нечым няўлоўным, духоўным ідэалам, да якога імкнецца чалавечтва.

Па легендзе, Грааль знаходзіцца ў валоданьні рыцараў Грааля, якія яго берагуць. І чалавек, які дасягае Грааля (калі ён можа быць каля яго, быць уключаным у кола гэтых рыцараў), асягае шчасьце, духоўнае і чалавечае. „Сутнасьць Грааля ў тым, каб чалавек у сваім жыцьці імкнуўся ўдасканаліцца, маючы сьветлую мэту – асягнуць жыцьцё вечнае (сутнасьць духоўнага жыцьця), што вымагае пэўнага шляху, – значыць Зянон Пазьняк. – Такі шлях пошуку духоўнага ідэалу нарадзіла Хрысьціянства. Па гэтым шляху разьвівалася эўрапейская культура (адпаведна і беларуская).”

Зянон Пазьняк паведаміў слухачам, якія сабраліся ў грамадзкай залі царквы Кірылы Тураўскага, пра тое, што марыў выдаць „Парсіваля” даўно. Ён распавёў гісторыю выданьня знакамітай легенды: „Калі ў 1944 годзе нашая інтэлігенцыя апынулася на Захадзе, уцякаючы ад бальшавікоў, і жыла ў лягерах для ўцекачоў у розных зонах, то жыць было вельмі цяжка. Тым ня менш, у гэтых лягерах бурліла культурнае жыцьцё. Там дзейнічалі скаўцкія арганізацыі, выдаваліся часопісы, была мастацкая самадзейнасьць, ставіліся спэктаклі і г. д. І вось у лягеры Ватэнштэт у Нямеччыне беларускім дзеячом Леанідам Галяком быў зроблены пераклад „Парсіваля” зь нямецкай мовы і выдадзены маленькім тыражом (на ратапрынце) Янкам Сурвілам.

Гэтую кнігу з пажайцельмі ад часу старонкамі я знайшоў у 1996 годзе у запыленай шафе ў беларускай царкве ў Нью-Ёрку, зрабіў ксэраксы. Беларусы старэйшага пакаленьня наракалі на тое, што пераклад ня быў належна апрацаваны, адчуваўся падрадкоўнік, неахайнасьць у мове. Таму гэтак быў

мною папраўлены адпаведным чынам, але вельмі ашчадна, каб захаваць характэрныя рысы мовы перакладчыка.”

Упершыню З. Пазьняк выдаў пераклад Парсіваля (паўторна) у „Беларускіх Ведамасьцях” у 2001 г. „Але, – як паведаміў выдавец, – мне вельмі хацелася выдаць „Парсіваля” асобным выданьнем, бо гэта гонар любой літаратуры – мець такі твор, які паўплываў на ўсю Эўропу і стаў зьявай эўрапейскай культуры. Інтэлектуальная Эўропа разьвівалася на гэтых ідэях. І сам гэты твор, калі ён быў створаны, таксама паказваў узровень ідэй тагачаснай Эўропы.

На мой погляд, ён павінен быў быць абавязкова перакладзены ў нашай літаратуры і выдадзены кніжачкай. Я вельмі ўсьцешаны, што ўдалося гэтую кніжачку выдаць. Яна зроблена спэцыяльна маленькім фарматам, разьлічана больш на моладзь, каб можна было кніжку пакласці ў кішэнь і чытаць у любым месцы. Увогуле, я схіляюся да перакананьня, – значнаць З. Пазьняк, – што ў нашых умовах такі фармат вельмі патрэбны.”

У гэтым творы Зянон Пазьняк выкарыстаў падборку ілюстрацыйнага матэрыяла (гістарычнага і свае ўласныя здымкі). Выданьне зроблена канцэптальна. На ілюстрацыях-габеленах мы бачым караля Артура (13-14 стагоддзё) і яго войска. Далей (перад 2-м тытулам) фатаграфія – ўваход у браму (раманскі стыль) як бы адпавядае нашаму „уваходу” у гэтую кнігу. З. Пазьняк тлумачыць, як кніга разьвіваецца пазнаўча і тэматычна. „Уваходзячы” ў кнігу, мы бачым Парсіваля, які наглядае Грааль (тут выкарыстоўваецца рамантычны жываліс). І далей ідзе разьвіццё ідэі праз ілюстрацыі, кожная зь іх – невыпадковая, яе памеры, і нават шрыфты. Усё гэта падбіраецца, каб яно адпавядала твору, каб ўплывала падсьведама на ўспрыняцьце сюжэту.”

На гэтай прэзэнтацыі шмат гаварылася таксама аб творы, аб яго зьмесце, аб Парсівалі – маладым юнаку, які мае жыцьцёвае пакліканьне. Па легендзе ён вырас у такіх умовах, дзе ня меў ніякага сацыяльнага жыцця. Яго маці, каралева Герцаліяда, вырашыла выхаваць сына так, каб ён нічога ня ведаў пра рыцарскае існаваньне, каб ён ня стаў рыцарам. Але Парсіваль даведваецца пра рыцараў, пытае ў маці, што такое Бог. Ён хоча служыць Богу і ня ведае, як гэта зрабіць (але юнак ужо разумее, што жыцьцё трэба пасьвяціць гэтаму вышэйшаму ідэалу, які яго кліча).

„Адно зь сведчаньняў гэтага твора, – значнаць у сваім слове З. Пазьняк, – героі легенды не ілгучь адзін аднаму. І як бы ні хацела схаваць праўду Герцаліяда ад сына, яна ня можа сказаць сыну няпраўду, калі сын наўпрост пытаецца ў яе, ці гэта дрэнна быць рыцарам. Бо сын яе павінен вырасьці чалавекам маральным. І яна адказвае сумленна, нягледзячы на тое, што яе адказ руйнуе ўсю яе „канцэпцыю” выхаваньня сына (прывязаньня яго да сябе). Яна ня можа супроцьстаяць лёсу сына, калі яго кліча Бог (ён павінен адкрыць Грааль, і гэта ёсьць тое пакліканьне, якое наканавана Парсівалу). І Парсіваль едзе ў сьвет шукаць Бога, каб стаць рыцарам.”

У працэсе гаворкі Зянон Пазьняк прыводзіў некаторыя цытаты, у якіх канцэнтравана выяўленыя філясофскія думкі-погляды на асаблівасьць мацярынскай любові, рабіліся праекцыі ў філясофскія канцэпцыі Эрыха Фрома, Фройда, крыніцай высноваў якіх былі старажытныя ідэі (фізіялягічныя асновы мацярынскай любові і сацыяльныя асновы бацькоўскага выхаваньня; які вынік дае аднабокае – мацярынскае ці бацькоўскае – выхаваньне). Цытаваліся філясофскія разважаньні, напісаныя каля 800 гадоў таму, якія пацьвярджаюць думку, што прырода чалавека і чалавечых адносінаў не зьмяніліся. Іх сутнасьць засталася тая ж, што і сёньні гадаў таму.

„З аднаго боку „Парсіваль” – гэта легенда, – працягваў гаворку З. Пазьняк, – з другога боку, твор мае рысы сучаснай літаратуры, дзе паказана разьвіццё вобраза. Парсіваль пачынаў шлях да Граалю з таго, што ня ведаў акаляючага сьвету, не арыентаваўся ў ім і зь яго ўсе сьмяяліся. Ён быў, як блазэн, але ў яго была сьветлая чыстая душа, у яго былі закладзены ўяўленьні аб гонары, аб справядлівасьці. І гэта дало яму магчымасьць разьвіцца. Ён стаў справядлівым чалавекам, перамог свой эгаізм, сваю маладую дурноту, здолеў вучыцца на сваіх памылках і на сваім вопыце. Усё гэта паказана ў творы. І мы гэта ўспрымаем прыхільна, бо ў кожным з нас ёсьць частка Парсівалю. Кожны з нас сустракаецца з сытуацыямі, якія мы

вырашаем у падсьведамасьці, і толькі потым асэнсоўваем, што мы зрабілі. І ў гэтай легендзе мы бачым ня толькі разьвіццё сюжэту, але разьвіццё душы чалавека па шляху да ідэала, да Бога.

У творы ёсьць два пачаткі. Адзін – гэта Парсіваль, які жыцьцё прысьвяціў пошуку ідэала, удасканаленьню самога сябе ў дасягненьні Бога. І ў гэтым ёсьць яго сутнасьць. Гэтым ён жыве.

Другі пачатак зьвязаны з іншым тыпам людзей, прыстойных ва ўсіх адносінах, сумленных, працавітых, якія карыстаюцца павагай, але іхны жыцьцёвы ідэал іншы. Яны дасягаюць багацьця, становішча ў грамадстве, карыстаюцца павагай, бо жывуць і дзейнічаюць па справядлівасьці. І ў гэтым ёсьць сутнасьць іхнага існаваньня. Такі ёсьць рыцар Гаван. Гэта сьмелы рыцар, ён хацеў дапамагчы Парсівалу знайсці Грааль. Яго не асуджае легенда (як было ў савецкай літаратуры, дзе існавалі фальшывыя ідэалы: маўляў, чалавек, які цікавіцца матэрыяльным, гэта ўжо чалавек абавязкова дробязны і г. д., а ў той жа час уся канцэпцыя камунізму і ягоныя „ідэалы” будавалася на матэрыялізме). Рыцар Гаван змагаўся за дабро і справядлівасьць, ставіў іншыя мэты і, будучы сьмелым і высакародным, дасягаў іх. Ён змагаўся з духамі, якія былі ў зачараваным замку, і перамог іх, ахвяруючыся дзеля людзей.

І калі Гаван перамог злых духаў, вызваліў жанчын, якія былі там нявольніцамі, ён дасягнуў свайго каханьня і ішчасьця як ўзнагароду за подзьвігі. Гаван жыў у гэтым замку, надзвычай прыгожым і багатым. І жонка ў яго прыгожая, і багацьця поўна. Ён прапанаваў Парсівалу жыць тут разам, у замку (бо ўсё ж ёсьць).

Але Парсіваль шукае іншых рэчаў, ён не знаходзіць у матэрыяльнай велічы і багацьці дастатковага задавальненьня... Яму гэта не прыносіць радасьці. (І такіх людзей мы ведаем усюды, якія жывуць дзеля ідэі, дзеля Беларусі, дзеля справы, і якім гэтае багацьце (якому радуецца іншы) – ня ёсьць каштоўнасьць. Тут адлюстраваны падзел ў прыродзе чалавека. Тут вечны канфлікт – якая ідэалёгія, якая сацыяльная група бярэ верх. Яна тады свае ідэі скіроўвае на ўсіх астатніх.

Мы маем цяпер цёмнага ўзурпатару ўлады ў нашай краіне і разумеем, якія антыкаштоўнасьці ідуць адтуль, бачым, што вырастае шмат людзей, галоўная мэта якіх – як уладкавацца ў жыцьці, мець паболей грошай. Яны нават ня чулі пра тое, што ёсьць рэчы, перад якімі ўсе гэтыя каштоўнасьці – проста попел. „Я не знаходжу ў іх дастатковага задавальненьня”, – як каза Парсіваль.

Гэты твор паказвае, што ідэал вольны тут, побач, і да яго трэба імкнуцца. Такія людзі і такія вобразы павінны быць „настаўнікамі жыцьця”, на іх трэба кіравацца. Гэта ёсьць вышэйшае: чалавек, які імкнецца да вечнага, да ідэальнага, да Бога.

Вось такія сэнсавыя дыялогі, карціны, моманты ёсьць па ўсім творы. Цікавыя разважаньні пра сутнасьць каханьня да жанчыны, пра прызначэньне жанчыны, пра адносіны да грамадзкай справы. І гэта ўсё – у кароткіх дыялёгах, якія ўспрымаюцца натуральна, але па сутнасьці яны зьмястоўна (па-філясофску) распрацаваныя.

Здавалася б (на першы погляд), такая тыповая сярэднявечная легенда, а чаму яна зрабіла такі ўплыў на эўрапейскую культуру? 800 гадоў таму – а да гэтага вобраза (Парсівалю) пастаянна звяртаюцца мастакі, музыканты, іншыя творцы. Бо ў ім закладзена чалавечая мудрасць, прытым – у простых рэчах, зь якімі пастаянна спатыкаюцца людзі ў сваім жыцьці. І чалавек, нават калі не здае сабе справы, ён гэтыя пытаньні пастаянна вырашае ў сутыкненьні з рэчаіснасьцю. Тут, у гэтым творы, паказана як бы пуцяводная зорка, дадзены крыгтэрыі добра, падказаны накірунак – што ёсьць ідэалам.

Парсіваль знайшоў замак Мантсальвач, ён прышоў туды. Вынеслі Грааль – ён трошчакі сьвяціўся. Парсіваль бачыць дзіўныя рэчы: усе сумныя, маўчаць. І ён не задаў ні аднаго пытаньня, не пацікавіўся, што за бяда ў гэтых людзей, каб дапамагчы. Пераначаваў у тым замку і паехаў. І тады яму сказалі: „Будзь ты пракляты, ты ніколі ня знойдзеш супакою, у цябе ачарсьцьвела сэрца.” Ён павінен быў выратаваць іх, адрадыць Грааль – а ён не задаў пытаньняў.

Каб вярнуць сілу Граалю, павінен зьявіцца чалавек, які раскрыве сваё сэрца, каб дапамагчы, які прыдзе ў гэты замак, знойдзе сам дарогу і які сам

спытае: „Што з вамі здарылася, чаму вы такія сумныя?” Заўважце – які тут маральны аспект: павінен прысыці чалавек з балючым сэрцам. Убачыўшы гора, ён павінен спытаць і прапанаваць сваю дапамогу.

Чаму гэтакія творы чытаюцца з такой прыемнасцю? Бо ўсё, што тут адбываецца, усе дэталі, усе дачыненні – святлыя. Гэта сфера як бы ўсёпаглынаючага добра. Адначасна вельмі канкрэтнае жыццё, сярэднявечнае, вельмі жорсткае, з рыцарскай разьнёй, з страшнымі забойчымі сцэнамі. І тым ня менш – гэта твор святлага духа. Вось у чым галоўная прычына ўплыву легендарнага вобразу Парсіваля і ўсяго твора на эўрапейскую культуру.

З пункту гледжання літаратуры, з гледзішча ідэй і ўплыву на сьведасць людзей, я лічу, што гэтыя харошы творы актуальны. Ён шмат дае ўважліваму чытачу, ня кажучы пра тое, што мае займальны сюжэт, дзеянне энэргічна разьвіваецца, добра пабудаваны дэталі. Па ім трэба здымаць фільмы (і фільмы робяцца на Захадзе). Думаю, што з цягам часу і на Беларусі зробіцца фільм пра беларускага Парсіваля”, – падсумаваў Зянон Пазьняк.

З вялікім зацікаўленьнем ішло абмеркаваньне новага выданьня. Паважаны ў беларускай дыяспары спадар **Антон Шукелойць** падкрэсьліў актуальнасць гэтага твора для выхаваньня рыцарскага духу ў сучаснай беларускай моладзі. Ён адзначыў: „Выданьне „Парсіваля” зробленае Зянонам Пазьняком сучасна, калі гэтая кніжка для нас, беларусаў, асабліва патрэбная. Нягледзячы на 800-гадовы „ўзрост”, актуальнасць твора ня страцілася.”

У пацьвярджэньня сваёй думкі сп. Шукелойць прывёў прыклад з сучаснага жыцця:

„Прэзыдэнт Лукашэнка нядаўна езьдзіў на аўдыенцыю да Папы Рымскага. Лукашэнка мае жонку, 2-х сыноў, і да Папы ён мусіў бы паехаць са сваёй жонкай, як гэта робяць кіраўнікі ўсіх дзяржаваў Эўропы. Тым часам ён едзе да Папы – з байстручком, якога ён змайстраваў зь ягонай лекаркай. І вязе ў падарунак Папу лемантар расейскай мовы. Гэта абраза для беларусаў, якая пераходзіць усе межы. Ня можна прыдумаць нічога маральна ніжэйшага. Гэта ніжэй травы (!), – усклікнуў спадар Шукелойць. – Гэтакі вась стан цяперашняга дзяржаўнага паводыра, начальніка нашай дзяржавы ў гэтым часе. І таму, на тле такога нізкага падзеньня, гэтая кніга, што мае 800 гадоў, для нас сягоння (у час духовага ўпадку) асабліва жывая.

Нягледзячы на тое, што гэта ёсьць пераклад другога выдатнага беларуса Л. Галяка (які перакладаў ня проста, што папала пад руку, а думаючы пра духоўны стан нашага народа), доктар Пазьняк падхапіў гэтую думку, гэты падручнік духовай велічы чалавека, які для нас сягоння асабліва патрэбны на тое, каб выхаваць духова моцных людзей, якія б маглі процістаяць таму ўпадніцкаму стану, які сягоння існуе ў нас.”

У сваім кароткім слове **Валянціна Якімовіч** адзначыла, што першы раз прачытала гэты твор у 2002 г. у часопісе „Беларускія Ведамасьці”. „Тое, што зьявілася асобная кніжачка – сказала В. Якімовіч, – вельмі станоўчая зьява ў беларускай культуры. І тое, што яна маленькага фармату, вельмі зручна: ёй лёгка карыстацца ў дарозе. Кніга чытаецца на адным дыханьні, гэта крыніца, зь якой можна чэрпаць „веды”, як выходзіць дзяцей і самога сябе як асобу, яна вартая для чытаньня не адзін раз. Гэта вельмі важная праца Зянона Пазьняка для беларускай культуры, і вельмі крыўдна, што (прайшло васьм гадоў!) ніхто пра гэта не напісаў, не адзначыў гэтае ўзбагачэньне нашай беларускай культуры.” В. Якімовіч падзякавала З. Пазьняку за выданьне кнігі.

Уладзімер Цяліца прызнаўся, што калі чытаў „Парсіваля”, знаходзіўся ў прыўзнятым аптымістычным настроі. „І ў мяне ўзьнікла асацыяцыя-параўнаньне, што ў нас, беларусаў, ёсьць і свой Парсіваль, і свой Грааль. Калі паглядзець на нашу *Пагоню*, мы ўбачым на ёй і рыцара Парсіваля, і наш сьвяты шасціканцовы Крыж – наш Грааль. І колеры: белы – колер чысьціні, і чырвоны – колер высакародзтва, велічы, крыві і пакутаў.” Гэтыя словы ў аўдыторыі выклікалі радасныя апладысмэнты.

„Так, – пагадзіліся слухачы. – Легенда Крыжа Эўфрасіньні Полацкай гаворыць нам: той, хто яго забярэ ад нас, – шчасьця мець ня будзе. А калі ён вернецца назад у Беларусь – ён прынясе шчасьце нашаму народу. Таму бе-

5. Вокладка выданьня „Парсіваль”

ларусам вельмі патрэбна знайсці гэты наш Грааль, каб стаць шчаслівым народам.”

З. Пазьняк пагадзіўся з думкай, што ў нас, беларусаў, сапраўды ёсьць пэўная канкрэтыка адносна духоўнага ідэала – Крыж Эўфрасіньні. Гэта наш Грааль. Трэба шукаць яго – духоўны наш Грааль, духоўны сэнс Крыжа Эўфрасіньні. „Пры гэтым мы павінны захаваць у душы Грааль і як ідэал Хрысьціянства, і як нацыянальны Грааль, – дадаў З. Пазьняк. – Сістэма нашай адукацыі павінна настраіваць на тое, каб моладзь мела гэты ідэал у сваёй сьведамасьці.”

Ларыса Пузач выказала вялікую падзяку Зянону Пазьняку, „што сваімі кнігамі падымае нас духоўна. Я лічу, – сказала спадарыня Ларыса, – што гэтая кніга павінна чытацца беларусамі, яна спажытак для розуму і для душы”.

Тыя, хто чытаў „Парсіваля” у „Беларускіх Ведамасьцях” без ілюстрацыяў і другі раз у асобным выданьні, казалі пра 2 узроўні ўспрыняцьця гэтага твора. Першае чытаньне выклікала ўяўленьні і цудоўных замкаў, і гушчароў, дзе праяжджаў Парсіваль, і лугоў, дзе адбываліся рыцарскія спаборніцтвы. Калі ж чытачу „адкрыліся” гэтыя рыцары, замкі, гушчары на ілюстрацыях, аказалася – тое, што было ва ўяўленьні (у душы) супала з тымі краявідамі, гушчарамі, замкамі, якія зьявіліся ў кніжцы. „Я ўбачыла, – казала адна з беларусак, – што святлы замак і возера, у якім кароль Анфортас лавіў рыбу, чакаючы Парсіваля, ці мясьціна, праз якую праяжджаў Парсіваль, ці лужок перад замкам – гэта нашыя беларускія мясьціны. А святлы замак Мантсальвач, аказваецца, – таксама ў нас, на Беларусі. Дзякуючы ўдалым ілюстрацыям, наша Беларусь апынулася ў кантэксце гэтай харошай агульнаэўрапейскай легенды, у кантэксце нашай беларускай Эўропы і нашых эўрапейскіх каштоўнасьцяў. У душы застаецца ўражаньне радасьці. Гэтая кніга дае накірунак, дзеля чаго трэба жыць чалавеку, што трэба шукаць ў жыцьці святлае, высокае, духоўнае, тое, што шукаў Парсіваль, бо сёньня мы ўжо не сумняваемся, што ён, наш Грааль, – у нас, на Беларусі, і мы яго знойдзем.

З прыўзнятым настроем, з добрымі думкамі яшчэ доўга беларусы не разыходзіліся – размаўлялі, усміхаліся, выказвалі меркаваньні. Добрае

думаньне і размова аб сьветлым адчыняе лепшае ў душы чалавека. Харошая літаратура у беларускай мове і беларускай форме – найлепшае таму спрыяньне.

Марыля Якушэвіч

Сьнежань 2009 г.

МІСІЯ ГЕНШЭРА

10 верасня ў Менск да Лукашэнкі прыяжджаў вэтэран германскай палітыкі Гэншэр. Ён публічна хваліў Лукашэнку і ягоны парадак, разважаў наконт бліскучых пэрспэктываў беларускай дэмакратыі і правоў чалавека. Абяцаў разьвіваць праграму Усходняга партнёрства, шмат абяцаў. Чарговы акт мітусьні германскіх элітаў вакол дыктатара тлумачыўся проста. Берлін сапраўды баіцца, што гнілы рэжым можа ня вытрымаць крызісу і заваліцца. Тады, як думаюць у Берліне, Беларусь перастане быць бясплатным калідорам для расейскіх газа-нафты з Сібіры ў Нямеччыну. Тады трэба будзе мець справу з нацыянальным беларускім урадам, які не дазволіць гвалціць нашу эканоміку. Вось немцы і дэманструюць гатоўнасьць аказаць падтрымку вялікаму „дэмакрату” са Шклова. Мабыць, і грошы ўжо паабяцалі на ўмацаваньне антыбеларускага рэжыму. І можна было б напалохацца гэтай змовы. Але, ведаючы, як актыўна антыбеларуская хунта раскрадае ўсе замежныя капіталаўкладаньні, беларусы разумеюць усю хісткасьць гэтай нямецкай акцыі паратунку. Ня ўдасца ім выратаваць сваіх шчырліцаў.

Янка Базыль

ВІЗІТ ГЕНЭРАЛА

На прыканцы верасня ў Беларусь прыязджаў начальнік РПЦ патрыярх маскоўскі Кірыл (ён жа генэрал ФСБ, агентурная клічка „Міхайлаў”). БТ арганізавала нізку тэлесюжэтаў пра ягонае падарожжа. Як заўсёды, беларусы праігнаравалі візыт „арцыбацюшкі.” Найбольшую колькасьць асобаў уладам удалося сабраць, здаецца, у Полацку – тры тысячы людзей. Вядома, што зганялі па сьпісах настаўнікаў і вучняў сярэдніх класаў на ўсе сустрэчы з маскоўскім госяцем, які штораз нагадваў, што „Белоруссия – часть святой Руси” (?).

Выглядала ўсё вымушана і штучна. Прыкладна так савецкіх людзей зьбіралі сустрэць якога-небудзь малацікавага баўгарскага генсека Жыўкава або мангола Цэдэнбала. Цікава, што ў выпуску навінаў адразу пасыла шматслоўных (і малапрадстаўнічых) сюжэтаў пра патрыярха БТ паказала кароткі сюжэт пра візыт Папы Рымскага Бэнэдыкта XVI у Чэхію. Сярод іншага казалі, што „на імшу ў горадзе Брно маліцца з Папам прыйшло сто тысячаў чалавек”...

Янка Базыль

БЕСПАКАРАНА БЛЮЗЬНЕРЫЛІ НАД БЕЛАРУСАМІ

8-га верасня Дзень Беларускай вайсковай славы. Рэжым арганізаваў афіцыйную гнюснасьць, пра якую мы адразу не пісалі, бо цяжка пісаць пра сістэматычнае пляваньне ў твар. Пляваньне, якое застаецца без адказу. А было так. 7-8 верасня антыбеларускі рэжым і асабы з псеўдапазыцый вельмі ўзгоднена куражыліся над беларускімі сьвятынямі. З раніцы „Дня Беларускай пісьменнасьці” (які рэжым нібыта праводзіў у гэты час) БТ круціла паскудныя рэпартажы на тэму дня. Маладзён з непрыемнай тлустай фізіяноміяй падыходзіў на вуліцах і ў парках сталіцы і зьвяртаўся з мікрафонам да нібыта выпадковых мінакоў, у асноўным вельмі маладых

людзей. „Якое беларускае слова вы любіце больш за ўсё?” – пытаўся ён. Некаторыя з апытаных называлі словы. А большасьць рагатала падурному і гікала: „А мы не знаём і не панімаем...” Падстаўныя разам з БТ дэманстравалі сваю „рускасьць” (хаця выглядалі на тыповых мясцовых цынікаў). У канцы рэпартажа маладзён з тлустай фізіяноміяй разваліўся, задраўшы ногі, пад фігурай Сымона-Музыкі на помніку Якуба Коласа і скрыўіўся ў зьдэклівым поклічы: „Размаўляйце па-беларуску!”

На наступны дзень (Дзень Беларускай Вайсковай Славы, 495-я ўгодкі Аршанскай перамогі) у цэнтральным парку сталіцы пад даглядам міліцыі зьбіралі свае кадры псеўдаапазыцыйная публіка. Кіраваў ужо вядомы ўсім сваімі паводзінамі Кім. Ён быў заяўнікам (невядома ад якой арганізацыі) „боя падушкі”. Міліцыя папярэдзіла, што біцца можна, але не выкарыстоўваць „забароненай сымволікі”. Некалькі сотняў маладых узростам асобаў (сярод іх людзі пазналі шмат бэрэсмаў) весела біліся падушкі „у гонар Воршы”. Яны аднолькавыя – мязотнікі ад рэжыму і ад гэбоўскай псеўдаапазыцыі. Калі б такое нейкая агентура паспрабавала наладзіць у Францыі, Харватыі або Эстоніі, то мясцовы люд і ўлады зрабілі б так, што ім ужо не хацелася б куражыцца над сьвятынямі. Але нядоўга ўжо будзе працягвацца гэтае блюзьнерства на нашай зямлі.

Янка Базыль

УШАНАВАНЬНЕ ДЗЯДОЎ У МЕНСКУ

1 лістапада на заклік Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ у цэнтры Менску сабралася вялікая грамада беларусаў. Ад Гадзіннікавага заводу па праспэктце Скарыны рушыла мэмарыяльнае шэсьце пад нацыянальнымі Бел-Чырвона-Белымі сьцягамі. Людзі неслі крыжы, кветкі і транспаранты „Ушануйма ахвяраў Курапат”, „Дзяды”. Шматкілёмэтровы шлях праз цэнтар сталіцы завяршыўся ў Курапатах.

Людзі сабраліся вакол Крыжа Пакутаў, засьпявалі гімн „Магутны Божа”. Быў заслуханы зварот Старшыні Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне” і Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ Зянона Пазьняка – „Верма ў сьветлыя дні” (публікуецца). Потым калёна рушыла ў цэнтр Народнага мэмарыялу, да трох Крыжоў на Кальварыі.

Да людзей зьвярнуліся з прамовамі сп. Сяргей Папоў, намесьнік старшыні Фронту і Партыі, і сп. Юры Беленькі, выканаўца абавязкаў у Беларусі старшыні Фронту і Партыі. Яны казалі пра неўмяручую памяць аб продках, якая яднае беларусаў. Мы – эўрапейскі народ. Наша культура і наша цывілізацыя рэзка адрозніваюцца ад таго, што існуе і заўсёды існавала на усход ад Беларусі. З Усходу, з Расеі да нас прыйшлі акупацыя, вынішчэньне, генацыд, панявольненьне і дзікасьць. Там у адкрытую ўшаноўваюць Сталіна, НКВД-КГБ-ФСБ і рабаўладальніцкую саветчыну.

Мясцовы рэжым, які трымае ўладу ў Беларусі, па-эпігонску паўтарае крымінальныя замашкі і дэмагогію сваіх маскоўскіх гаспадароў. Дастаткова ўспомніць, што на штучна ўтворанай „лініі Сталіна” рэжым паставіў помнік кату народаў Сталіну. Яны вызначылі свой ідэал, яны маюць узор для насьледваньня ў сваёй антынароднай палітыцы.

Зьнішчэньне ўсяго беларускага на нашай зямлі набывае ўсё больш пачварныя формы. У нашай краіне паўсюль насаджаецца акупанцкая расейшчына. Маскоўскія мафіёзы будууюць у нашых гарадах свае палацы (на выпадак бунту ў Расеі, каб можна было ўцячы і атабарыцца ў нас).

Рэжым праводзіць жудасныя экспэрымэнт над народам, распаўсюджваючы па ўсёй краіне атручаныя радыяцыйныя прадукты харчаваньня (лепшая, чыстая прадукцыя вывозіцца ў Расею). Усё робіцца для таго, каб аслабіць наш народ, падарваць ягоныя сілы, падавіць волю да супраціву. У той жа час рэжым пры падтрымцы з Масквы адрэзаў Беларусь ад цывілізаваных краінаў сьвету, ад хрысьціянскай цывілізацыі. Мы задумваемся аб гэтым над магіламі нявінных ахвяраў у Курапатах, якіх забілі расейска-савецкія карнікі-акупанты. І што ж, зноў наш народ павінен цягнуцца над сабой зьдзек ад гэтых жа ворагаў, ненавісьнікаў Беларусі?

6. Шэсьце на Дзяды ў Курапаты

Не павінна паўтарыцца трагедыя генацыду часоў расейска-савецкай акупацыі. Наш народ мусіць салідарна супраціўляцца злу і Імпэрыі Зла, ратаваць будучыню сваіх дзяцей. Праз год рэжым зьбіраецца праводзіць так званыя прэзыдэнцкія выбары. Але беларусы ўжо маюць досвед фальшывых выбарчых шоў, дзе людзі нічога не вырашаюць, бо ўсё вырашана за іх круцелямі-фальсіфікатарамі. Мы не павінны дазволіць ашукаць сябе чарговым выбарчым фарсам. Людзі павінны адварнуцца ад рэжыма, не ісьці на выбарчыя ўчасткі. Няхай рэжым гуляецца сам з сабой і выбірае сам сябе. Узурпатар не мае права выбірацца. Ня трэба ўдзельнічаць у злачынстве.

Эканамічны крызіс прышоў да нас з Расеі, ад злачыннай прывязкі нашай эканомікі да крымінальнай эканомікі Расеі. Працэсы гніення гэтай ненатуральнай мафійнай сістэмы вельмі прысьпешыліся ў апошні час у сувязі з эканамічным крызісам. Гэтыя зьявы сьведчаць аб блізім правале маскоўска-імпэрскага спрута. Разам зь ім праваліцца і мясцовы прамаскоўскі рэжым. Нам ужо цяпер трэба задумвацца над будучыняй і рыхтаваць структуры і кадры для працэсаў нармалізацыі нашага нацыянальна-дзяржаўнага жыцця. Будучыня Беларусі прыўкрасная. З намі нашы дзяды, наша культура, наш дух. Ніхто не пераможа Беларусь.

Грамада засьпявала гімн „Магутны Божа“, усклала кветкі на магілы пакутнікаў, запаліла знічкі. Былі ўсталяваны крыжы, якія людзі пранеслі праз горад. Уніяцкі сьвятар адслужыў Імшу перад Крыжамі на пагорку Кальварыі.

У той жа дзень сябры Каліноўскай рады Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ усклалі кветкі і запалілі знічкі каля Крыжа на месцы

расстрэлаў беларускіх людзей катамі НКВД у менскім лесе Ваньковіча (парку Чалоскінцаў).

Інфармацыйная камісія Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне” і Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ. (В.Буйвал).

1 лістапада 2009 г.

РАСЕЙЦАМ ХОЧАЦА СТАЛІНА

14 кастрычніка 2009 г. Славацкая газета „Novy Cas” паведамляла з Масквы. Унук І. Сталіна Евгений Джугашвілі падаў быў у суд на „Новую газету”, на старонках якой Сталіна назвалі „крыважэрным людаедам”. Суд вынес вэрдыкт: газета не дапусьціла абразы годнасьці згаданай асобы. Суддзя сказаў, што паводле гісторыкаў Сталін уласнаручна падпісаў сьмяротны прысуд для 724 тысячаў людзей. У канцы публікацыі славацкая газета нагадала, што летась расейскае тэлебачаньне правяло агульнарасейскае апьтаньне наконт найбольш выдатных дзеячаў расейскай гісторыі. Расейцы назвалі Сталіна трэцяй па значэньню гістарычнай постацьцю.

Наш камэнтар: Добра, што славацкія журналісты нагадалі пра „усерасейскую любоў да крыважэрнага людаеда”. Масква вырашыла пазьбегнуць надта шумнага скандалу ў гарадзкім судзе. Але сталіншчына лезе з усіх шчылін лубянскай імпэрыі.

Алесь Хадасевіч

МАХАЛІ АТАМНАЙ БОМБАЙ

14 кастрычніка 2009 г. Аўстрыйская газэта „Die Presse” цытавала выступ гэбэшніка Патрушава, які служыць цяпер сакратаром рады бяспекі РФ. Ён сказаў наконт новай ваеннай дактрыны РФ: „У выпадку грубага парушэння нацыянальнай бяспекі мы не выключаем нанясення атамнага ўдару”. Меліся на ўвазе таксама і лакальныя войны. У канцы артыкула аўстрыйская газэта згадала пра заходніх спецыялістаў-русістаў. Яны сцьвярджаюць, што нягледзячы на перамогу над маленькай Грузіяй (якой вельмі выхваляецца Масква) цяперашні стан расейскай арміі і эканомікі не дазволіць Расеі перамагчы ў сур’ёзным ваенным канфлікце.

Наш камэнтар: Крамлёўскія гэбэшнікі махаюць атамнай бомбай. Заявілі, што маюць права першымі наносіць атамны удар. З іхнымі мазгамі ўсё зразумела, іх не пераробіш. Цікава, а што думаюць пра гэта расейскія эліты, моладзь, усё насельніцтва – закладнікі шалёнай хунты? Тое што, што мы там бачым і чуюм – нічога ня думаюць.

Алесь Хадасевіч

ЦЕНІ РЭЖЫМУ

Палітыка – гэта найвышэйшая сфера грамадзкай дзейнасці. Але яна мае тую асаблівасць, што ў ёй, як у футболе, „разбіраюцца” ўсе, і кожны на стадыёне радзіць сваё „мыла на судзю”. Таму палітык таксама мусіць прывычацца да ўсяго. Нічога не павінна яго здзіўляць.

Выдумка Святланы Алексіевіч (у інтэрв’ю для „Нямецкай хвалі”) пра „паліцыяў”, дзе яна прыпісала мне ўсхваленне нямецкіх „паліцыяў” (чаго ў сапраўднасці не было), (спасылка: <http://charter97.org/ru/news/2009/6/29/19587/> ;

<http://pbpf.org/art.php?art=113&cat=3&lang=be>) і спроба зноў навесіць на маё імя старыя камуністычныя ярлыкі наштурхнула мяне на думку паглядзець бліжэй некаторыя яе інтэрв’ю і выказванні, якія я раней звычайна прапускаў ці праглядаў па дыяганалі. Словам, прагледжаны матэрыялы з 2004 па 2009 гг. – ўсё, што датычыць яе вусных выступаў (інтэрв’ю) пра грамадства і палітыку за апошнія пяць гадоў. (Яе журналісцкая творчасць у разгляд не ўваходзіць.)

Тое, што Алексіевіч – гэта савецкі тыпаж, беларусафоб і „каша ў галаве”, было зразумела даўно, але ўважлівы прагляд матэрыялаў за апошнія пяць гадоў выявіў вельмі цікавыя акалічнасці.

Аказваецца, саўковасць свайго думання і натуре ўсведамляе сама Алексіевіч і неаднаразова падкрэслівае гэта: „**Я абсалютна савецкі чалавек, з савецкімі комплексамі, і я ганаруся гэтымі комплексамі**”. (Спасылка: <http://www.3dway.org/node/9136>) (Праўда, часам яна прыводзіць неадпаведныя прыклады для доказу сваёй савецкасці; але гэта дробязі).

Зь яе разважанняў паўстае натура, гнаная ўнутраным страхам перад пераменамі, якая ні ў што ня верыць, ня мае ніякіх сьветлых ідэалаў, перапоўненая неакрэсленай трывогай за будучыню і пэсымізмам. У меркаваньнях часта пазыцыянуе сябе як „мы” і блытаецца са сваім нацыянальным паходжаньнем. Гэта відаць, напрыклад, з інтэрв’ю расейскаму штотыднёвіку „Аиф” (№28), 2006 г.: „**Сегодня время великих идей кончилось**”. І далей: „**Каждый из нас может вспомнить моменты, когда он был счастлив. Но, к сожалению, это только моменты. А нам, русским, даже этот скоротечный мир счастья не знаком. Мы его боимся**.” Потым зноў працяг у такім жа дэпрэсіўным стылі: „**Может, такова человеческая природа вообще – нам всегда мало того, что у нас есть? Или это мы, русские, на нашем участке суши, где бескрайние пространства, бесконечные дороги, – такие люди?**” Усе гэтыя выказванні нейкія ненатуральныя, нагадваюць нейкую дрэнную літаратуру.

7. Дзяды. Крыжовы шлях у Курапатах

І ў завяршэнне гэтага сьпісу цытую яе ўяўленьні, што выходзяць за межы здаровага сэнсу: „**Почему-то все, с кем бы я ни разговаривала, повторяли одну фразу: „Человек в нечеловеческих условиях превращается в животное за три дня”. На войне, мучимый страхом смерти, в лагере с жутким унижением. То, что веками накопила культура, вся эта шелуха мгновенно слетает, и вылезает зверь, который не хочет умирать. Страх смерти, наверное, самый большой страх, который в нас заложен**”. Выходзіць за межы сэнсу, – бо тое, што яна кажа і як думае, у сапраўднасьці выглядае ў прынцыпе ня так. Усё наадварот – культура і дух трымаюць чалавека чалавекам у невыносных умовах (і асабліва – вера). Гэта агульнавядома і пацьверджана вопытам чалавечай гісторыі і людскога мартыралогу. Тут усё, што сказана Алексіевіч, элемэтарная няпраўда. І „страх сьмерці” ня самы вялікі страх, і культура не зьлітае „за тры дні”, і не „шалупіньне” ёсьць культура, а сутнасць чалавецтва. За такімі дэпрэсіўнымі фразамі ўжо стаіць нехта з рагамі. І гэта дрэнна, бо сьвет і чалавек – іншыя.

З пазыцыі рацыянальнага асэнсаваньня, вышэйпрыведзеныя выказваньні не вытрымліваюць ніякай крытыкі. Гэта проста глупствы, што часта без засяроджаньня праходзяць міма вушэй слухача, які ні ўслухваецца ў плынь экзальтаванай сьведамасьці.

Усе яе маналогі адзначаны такой „завумнай”, містыфікаванай сацыяльна-бытавой банальшчынай, вельмі падобнай на слоўны вадаспад Лукашэнкі (толькі лексіка іншая).

„**На чым трымаецца адчуваньне, што мы беларусы?** – задае сабе райкінскае пытаньне Алексіевіч. – **На крыўдзе на расейцаў, яны багатыя, а мы...**” (Спасылка: <http://www.svaboda.org/content/article/759626.html>)

Некалі расейцы называлі такога тыпу разважаньні тэрмінам „боты ўсьмятку”. Толькі ўдумайцеся, што яна тут гаворыць! Але нават і гэта даволі адпаведна кладзецца на мэнтальнасьць савецкага чалавека, якую яна ўсьведамляе, разумее і якой ганарыцца.

Беларускі народ у яе – гэта ў асноўным сяляне-калгасьнікі, „**маленькі любімы мной беларус, катораму сапраўды хапае гэтага гаршчэчка капусьты**”. (Спасылка: <http://www.svaboda.org/content/Transcript/1351319.html>)

Вось такая любоў і такі ў яе „беларус”. (Нешта тут цягне нават не на савецкую, а яшчэ на царскую прапаганду, да Пшчолкі і Саланевіча). Дарэчы, тут выяўлена таксама тыпова савецкае (ненациональнае) уяўленьне пра народ. Саветы народам лічылі працоўныя масы, якія займаюцца ручной працай (была „партыя” і быў „народ”; „партыя” і „народ” былі „едныны”).

Практычна, усе яе маналёгі напоўненыя такой саўковай безвыходнасьцю („**ня ведаю, што рабіць**”; „**мы абсалютна без пастыраў**”; „**доўга гэты прамежжы стан не пратрымаецца. І ня будзе беларускай дзяржавы;**” „**нас чакаюць вельмі цяжкія часы;**” „ **скончаўся час вялікай гісторыі;**” „**людзі расчараваліся ва ўсіх ідэях**”; „**беларусы – нацыя, якая спазьнілася, сыходзіць зь вялікай гісторыі;**” „**мы, беларусы, недафармаванае цела...**”) – і гэтак далей, цэлы сеанс суіціднага мазахізму. (Спасылкі: <http://www.svaboda.org/content/article/759626.html>; http://gazetaby.com/index.php?sn_nid=7467&sn_cat=35 і інш.)

Тут, аднак, зьольшага ўсё псіхалёгія і мэнтальнасьць. Ідэалёгія і сьветапогляд цяперашняга саветызму – гэта ёсьць лукашызм, і выяўляецца ён у адносінах да Лукашэнкі і да беларускага нацыянальнага Адраджэньня ці да нацыянальна-дэмакратычнай апазыцыі.

Ва ўсіх матэрыялах Алексіевіч, прагледжаных мной, нідзе ні разу няма крытыкі з непрыняцьцем Лукашэнкі. Хвала савецкаму дыктатару пабудавана на інверсіі і вымаўляецца цераз агаворкі і ўмоўныя адступленьні лёгка-крытычнага і (у асноўным) пазыцыйнага стану. Вось тыповае (шмат дзе паўторанае) выказваньне: „**Я не прыхільніца Лукашэнкі, але Беларусь, як тое ня дзіўна, трымаецца на ім**.” (Спасылка: http://gazetaby.com/index.php?sn_nid=7467&sn_cat=35).

Зрэшты, працитуем болей: „**Ня ўсё проста і з Лукашэнкам. У любові да яго мяне аніяк нельга абвінаваціць. Але ён здолеў прадоўжыць сацыялізм – заключыў з насельніцтвам сацыяльны кантракт. І цяпер у параўнаньні з Расеяй у нас сапраўды абаронены студэнт, абаро-**

нены бедны чалавек, стары чалавек.” (Спасылка: <http://www.svaboda.org/content/Article/1120432.html>). (Тут адкрыты лукашызм і апалагетыка калгаснага рэжыму, ня кажучы, што гэта грубая нацяжка.)

„Лукашэнка ёсьць і будзе такім, якім хоча народ. У яго чуцьцё неверагоднае, і ў гэтым ён нашмат наперадзе нас. Ніхто ня будзе падазраваць мяне ў любові да цяперашняй улады, але я магу сказаць, што менавіта гэтая асоба захавала незалежнасьць Беларусі, дала эканамічную стабільнасьць...” (Спасылка: <http://www.svaboda.org/PrintView.aspx?Id=789011>)

Які ўзорны панегірык! Усё, як у савецкай дзіцячай песеньцы: „Я Ленина не видел, но я его люблю”.

І далей ужо і пра „славянаў”: „**Магчыма, ён (Лукашэнка) выправіў памылку, калі ўся постсавецкая прастора кінулася ў гэты амэрыканскі варыянт капіталізму, які не падыходзіць ані славянскай мэнтальнасьці, ані славянскай гісторыі.**” (Тамсама).

„**Лукашэнка здолеў даказаць, што ў сацыялізма застаўся рэсурс, што ён ня быў выпрацаваны, што, дарэчы, гаворыць на карысьць Гарбачова, яго маштабу.**” (Спасылка: <http://www.3dway.org/node/9136>)

„Лукашэнка маштабу Гарбачова” – ну чым ні элегантны камплімент! Толькі памылка тут ёсьць – псіхалёгічная. Лукашэнка мроіць сябе вышэй за Гарбачова. Але затое працяг славаблудства вельмі вымоўны: „**Лукашэнка ўскосна даказаў, што калі б у нас былі больш разумныя кіраўнікі, то разьвіцьцё магло б пайсьці іншым шляхам, шляхам народнай дзяржавы, народнага капіталізму, а не намэнклятурнага і не прыхаванага, як у нас зараз.**” (Тамсама).

Даўно вядома, што „прэзідэнту мешаюць” і што кіраўнікі ў нас неразумныя. Вось тое і яно. Алексіевіч жа тут проста „вумніца” і разумніца. Усё „сячэ”! (Дарэчы, і называе тут яна Лукашэнку ласкава: „наш лідар”). Між іншым камуністы таксама лічаць, што сацыялізм – харошы, толькі ў СССР яго „сказілі”. Але калі ганарыцца саўковымі комплексамі, то што тут скажаш.

Як напісала Аляксандра Дрынеўская, „**Лукашэнка і Алексіевіч – гэта Адам і Ева**”. „**Народны давер да Сьвятланы Алексіевіч набліжаецца да абсалютнага**”. (Спасылка: <http://arche.bymedia.net/3-1999/andry399.html>).

І Дрынеўская, відаць, верыць, што так, як яна піша, так яно і ёсьць.

Бадай, найбольш антыпраўнае, антыканстытуцыйнае парушэньне за апошнія дзевяць гадоў новага стагоддзя Лукашэнка зрабіў у 2004 годзе, калі правёў незаконны рэфэрэндум аб бесканцовым тэрміне прэзыдэнцтва і сфальсіфікаваў галасаваньне. І незаконнасьць, і фальсіфікацыя былі відавочныя. Народны фронт, дэмакраты і міжнародная супольнасьць не прызналі гэты рэфэрэндум з прычыны яго антызаконанасьці, антыдэмакратычнасьці яго арганізацыі і галасаваньня.

Што кажа з гэтай нагоды Алексіевіч? А вось што: „**Я павінна прызнаць, што гэта – перамога Лукашэнкі, як бы мы сябе ні суіцідалі.**” (Ізноў жа, хто гэта „мы”?)

І далей: „**Мы ня ведалі ўласны народ... А ён аказаўся вольны такі, і ён слухае гэтага чалавека, ён выбірае гэтага чалавека**”. (Спасылка: <http://www.svaboda.org/PrintView.aspx?Id=789011>)

Магчыма, ніхто на гэтыя словы не звярнуў увагі і не заўважыў. Алексіевіч не палітык, і ці мала там хто тады што гаварыў. Але, тым ня менш, пазыцыя тут выяўленая дакладна, нягледзячы на ўвесь слоўны „дэмакратычны антураж”. Пазыцыя (ізноў жа) тыпова саўковая. Больш таго – яна лукашыцкая (народ, маўляў, „слухае” і „выбірае” Лукашэнку). Хаця вядома, што гэта былі за „выбары” і што за „галасаваньне”, і як пакарысталіся народам.

Істотна выдзеліць, што тут у паводзінах Алексіевіч ідзе ад натуральнага савецкага чалавека, а што ад „лукавага” (гэта значыць – ад „хітрага”). Ад „лукавага” тое, што, маўляў, „я” як бы і ў апазыцыі да рэжыму і крытычна стаўлюся да Лукашэнкі, але каб ні ён... і г. д. Значыцца, адначасна я ўзурпатар і хвалю, бо трэба, маўляў, аб’ектыўна падыходзіць да справы (некалі так Лукашэнка „аб’ектыўна” пахваліў Гітлера).

Такая нескладаная камбінацыя дазваляе вяртаць за дэмакратыю і здавацца ўсім (асабліва на Захадзе) „персону жанчынай” і нават

апазыцыянеркай. Адначасна „мудрасць” „аб’ектыўнай пазыцыі” дазваляе хваліць Лукашэнку, абзываць, бэсыць нацыянальна-дэмакратычны рух і негалосна зарабляць авансы на цярплівасьць рэжыму.

У народзе такога кшталту паводзіны называюць, праўда, па-свойму, але з-за цензурных меркаваньняў я тут гэтае слова напісаць не магу. Аднак справа ня ў гэтым. Пазыцыя пахвалы ўзурпатару, выказаная праз агаворкі, павінна, па законах лукашызму, ўраўнаважвацца пазыцыяй нянавісьці да ворагаў „правіцеля”. Інакш гэта ня тое (не сапраўдная пазыцыя).

Для Алексіевіч тут няма ні праблемаў, ні цяжкасьцяў, антынацыянальная рыторыка льецца вольна і нязмушана, пераходзячы ў беларусафобскія напады, у залежнасьці ад настрою. „**Яны** (гэта значыць нацыяналісты, апазыцыянеры) **не ўяўляюць рэальны народ, ён рускай сьвядомасьці, – вясічае аўтарка.** – **Адзіны рэальны палітык у беларускай прасторы – гэта Лукашэнка.**” (Радыё „Свабода”, 24 жніўня 2005 г.)

Адкідваюцца, перш за ўсё, нацыянальны каштоўнасьці: „**Няма розьніцы, якая мова, якая культура, галоўнае – дэмакратыя. Пакуль мы (?) ня пусьцім дэмакратыю наперадзе мовы, мы (?) зноў загінем.**” (Тамсама). (І хто гэта „мы”?) Але гэтага выказваньня яшчэ мала. Лягічна павінны зьявіцца напады на антыподаў дыктатара, на палітычных ворагаў антыбеларускага рэжыму. І яны зьявіліся, як па раскладу, і вельмі экстравагантныя. „**Я помню, як Пазыняк прызывал беларусоў уходзіць в леса, партызаніць і пуськаць под откос поезда в знак протеста по поводу объединения с Россией.**” (Спасылка: <http://belgazeta.by/20070910.36/480304471/>). Прытым, хлусячы і вымаўляючы несусьветную лухту, яна яшчэ яе і „памятае”. А л ь б о апошняя („клясычная”) выдумка для „Нямецкай хвалі” пра нямецкіх „паліцаюў” „**Я помню свой тогдашні разьмовы з Зэнонам Позняком, – ізноў „памятае” Алексіевіч, – услышанное повергло меня в ужас. Он говорил о том, что надо создать общество памяти полицаев, кто защищал, якобы, Беларусь.**” (Спасылка: <http://charter97.org/ru/news/2009/6/29/19587/>)

Зьдзіўляе, чаму яна (ня будучы знаёмай са мною) так бессаромна ілжэ пра сваю нібыта „памяць”. Зрэшты, можна не здзіўляцца. Такія паводзіны вынікаюць з паграбаваньняў парадэжы Лукашызму. Непрыняцьце апанентаў (ворагаў прэзыдэнта) мусіць быць зафіксавана. Інакш нельга засьведчыць ляльнасьць узурпатару. І праўляюцца яно (гэтае непрыняцьце) праз такую вась агрэсію. (У „паліцаюў” пастаянна бавілася камуністычная прапаганда. Цяпер такія „гульні” – гэта тэст на маральны ўзровень тых, хто імі займаецца.)

Мушу сказаць, што я ня першы, хто зьявляе ўвагу на прычынную і нацыянальна нігілістычную абумоўленасьць выказваньняў Алексіевіч пра беларускі дэмакратычны рух. У 2005 годзе, пасля яе палітычна непісьменных і непаважлівых словаў пра беларускую мову і дэмакратыю, выказаных у час грамадзкай дыскусіі аб перадачах „Нямецкай хвалі”, з ацэнкамі такіх яе паводзінаў выступіла Алеся Сёмуха (адвакат, сябра Рады БНР; у 1989-90 гг. Сябра Сойму БНФ). У сваім артыкуле „Проста дэмакраты – няма”, надрукаваным у верасеньскім (512) нумары „Беларуса”, яна дакладна ахарактарызавала гэты прыклад савецкага нігілізму і правяла, мякка кажучы, „лікбез” па нацыянальна-дэмакратычнай палітыцы. Алеся заўважыла, што „**Алексіевіч, фактычна, прыняла на сябе цяжар аргумэнтаў самога Лукашэнка...** Першы – спачатку пабудуем

палітычны лад па маім сцэнары, а тады й астатнім ідэям знойдзецца куток. Другі – у паразах вінаватыя нацыяналісты.”

„**Было б цікава пабачыць хоць адзін прыклад пасьпяховай пабудовы дэмакратыі без нацыянальнай сьвядомасьці, – піша Алеся. – Што да аргумэнтаў киталту „няма розьніцы, якая мова, якая культура, галоўнае – дэмакратыя”, дык гэта і ёсьць Вялікая Утопія. Проста дэмакратыі – няма. Нават у найстарэйшай заходняй дэмакратыі, ЗША, спачатку была Дэкларацыя пра незалежнасьць і змаганьне з Торыс, прыхільнікамі каляніяльнай улады, потым Канстытуцыя, а ўжо пазьней дадаткам да Канстытуцыі – дэмакратычныя правы і свабоды. ...Нацыянальна-дзяржаўная сьвядомасьць усіх дэмакратычных дзяржаў нашмат старэйшая за дэмакратыю і ўжо ніяк ня ёсьць яе складнікам. Так што або працягвайма марыць пра проста дэмакратыю, або будзем запрагацца ў доўгі і нялёгка працэс нацыятворчасьці, калі сапраўды хочам ад людзей дэмакратычнага выбару. ...Расейска-культурная дзяржаўная беларуская сьвядомасьць**”

8. На вуліцы рэжымнага Менска

– гэта тая хімера, якую будзе Лукашэнка, толькі яго мэты ясныя – далучыцца да Расеі на прывабных для яго пэрсанальна ўмовах, а вась мэты некаторых расейскіх дэмакратаў у Беларусі або цьмяныя, або завуаляваныя. Бо з такой сьвядомасьцю (нават калі ўявіць, што яна магчымая) ў асобнай дзяржаве Беларусь няма патрэбы. І нават калі такая дзяржава нейкі час праіснуе, дамінуючая расейская сьвядомасьць немінуча пачне перасьледаваць нацыянальную беларускую сьвядомасьць, зьнішчаць яе і цягнуцца да культурнай і палітычнай мэтраполіі.

„**Менавіта за агрэсіўнасьць, – адзначае Алеся, – я лічу непавагу спн. Алексіевіч да перакананьняў і адчуваньня нацыянальнае тоеснасьці людзей, што складаюць нацыянальную апазыцыю і не абавязкова апазыцыю. Абвінавачваць іх у неразумьні ейных „вышэйшых” мэтай ды вымагаць падпарадкаваньня ім і ёсьць агрэсія.**”

Ёсьць яшчэ адзін характэрны момант (і бадай ці ня самы істотны), які закранула Алеся Сёмуха, але не патлумачыла яго эўфемістычную форму – гэта палітычна пераносны тэрмін „рамантызм” у побытавым разуменьні С. Алексіевіч.

Палітычны „рамантызм” у яе ўяўленьні – гэта эўфемізм Беларускай Нацыянальнай ідэі і дзеяньняў, накіраваных на пашырэнне беларускай

нацыянальнай сьведомасьці. Тут (як і паўсюдна) у яе шмат блытаніны, але сэнс, што пад гэтым разумецца, добра праглядаецца ў кантэксьце ўсяго таго, што яна ў апошні час нагаварыла. Таму і выскочваюць яе заявы кшталту „**рамантызм сёньня зьлічаны**” ці „**пара сканчаць з нацыянальным рамантызмам**” і г. д.

Моц Беларускага руху ў тым, што ён быў заўсёды рухам ідэёвым. Ідэя – першасная сіла. Яна асьвячае, уздымае, арганізуе і вядзе. Той, хто валодае Нацыянальнай ідэяй, той валодае будучыняй. Гэта аксіёмы.

Непрыяцелі беларушчыны заўсёды стараліся цэліць найперш у ідэю. Пасьля гістарычнай перамогі БНФ у 1991 годзе і здабыцці незалежнасьці Беларусі прайшло шмат часу, адбылася рэстаўрацыя (дакладней – рэвалюцыя) савецкай сацыяльнай сістэмы, усталяваўся антыбеларускі аўтарытарны рэжым, змагароў за незалежнасьць тракуюць як ворагаў Беларусі (разумей – рэжымнай улады). І тут, у гэты час, у адпаведных колах, у друку пачалі зьяўляцца выказваньні, што, маўляў, дыктатура сталася таму, што недапрацавалі фронтаўцы, бо былі рамантыкамі, а рамантызм у палітыцы шкодны і г. д.

Вось нескладаная мэтадыка для збэшчання ідэйнай зброі змаганьня (зброі, якая забяспечыла перамогу). Адначасна, увёўшы новы ярлык („рамантызм”) і не называючы сутнасьць, можна фабрыкаваць абвінавачваньні. Гэтым мэтам карыстаюцца непрыяцелі Беларусі і людзі, якія не разумеюць, што гавораць і ня ведаюць, чаго хочуць. Адгалоскі такога падыходу, зразумела, відаць і ў Алексіевіч, якая нават аб’явіла „рамантызм” „злачынствам” (што, праўда, само па сабе гучыць сьмешна).

Непрыяцелі Беларускага нацыянальнага Адраджэньня, якія разважаюць пра „дэмакратыю”, рана ці позна становяцца ў адну запражку з антыбеларускім рэжымам. Бо рэжым – іхны натуральны саюзнік. Мы бачым, як ідэалёгія антыбеларускага рэжыму (а раней савецкага), ігнараваньне беларускіх нацыянальных каштоўнасьцяў і рэжымная рэчаіснасьць выбудалі думаньне Алексіевіч, калі не ў сістэму, то ў акрэсленую пазыцыю звыкллага лукашызму, да якога яна ставіцца быццам бы ў „апазыцыі”, але на справе апраўдвае яго існаваньне.

Яна, і падобныя да яе, стыхійна знаходзяцца ў сфэры думаньня і падыходаў каляніяльнай плятформы „статус-кво” і „непрадрашэнства” (хаця можа і ня ведаюць, што гэта такое). Яны не разумеюць сістэмы палітыкі ўнутранай акупацыі, але тым ня менш ніколі не памыляюцца сабе на шкоду і нічога ня робяць на карысьць нацыянальным змагарам, для разьвіцьця нацыянальнай палітыкі.

Гэта ёсьць сацыяльнае залюстроўе, цені рэжыму, працяг яго люстранага існаваньня, вынік якога – адзін і той жа: пагібель беларушчыны, нішчэньне беларускай культуры.

Адносіны да Беларускага нацыянальнага Адраджэньня, да барацьбы за вольную беларускую Беларусь, за яе мову і будучыню, ёсьць адзіным кампасам у цяперашнім становішчы. Гэта „магнітная стрэлка”, якая пазначае, фармуе і парадкуе шлях. Альбо-альбо. Альбо з антыбеларускім рэжымам, альбо з Нацыянальнай ідэяй і будучыняй Беларусі.

Зянон ПАЗЬНЯК

4 ліпеня 2009 г., Нью-Ёрк

ГАЛАДАМОР І ФІЛІСЬЦЕРСКАЯ ЭЎРОПА

13 лістапада 2009 г. Ангельская газета „Guardian” пісала пра новыя публікацыі даўніх журналісткіх матар’ялаў, прысьвечаных Галадому ва Украіне. Брытанскі журналіст Гэрэт Джонс у 1932-33 гг. быў ва Украіне, бачыў жахі арганізаванага бальшавіцкім рэжымам голаду. Ён дасылаў у нямецкія і брытанскія газэты свае рэпартажы. Немцы іх адмовіліся друкаваць. У Брытаніі яны выйшлі ў скарочаным варыянце, дзе рэдактары „змякчылі” жудасны вобраз чалавечай катастрофы. У 1935 г. Джонс паехаў у Кітай, адкуль паведамляў пра грамадзянскую вайну. Яго захапілі кітайскія агенты Масквы і забілі. Брытанскія калегі і сям’я Джонса

ўпэўнены, што гэта была помста Масквы за праўду пра ўкраінскую трагедыю. У Эўропе быў яшчэ адзін журналіст, які пісаў праўду пра Галадамор у тыя часы: Мальколм Мачэрыдж, таксама брытанец. Затое было шмат журналістаў, што пісалі непраўдзівыя артыкулы на гэтую тэму. Супраць Мачэрыджа накіроўваў свае артыкулы Волтэр Дзюрэнці. Ён пісаў, што „ва Украіне голаду няма”, што „Мачэрыдж паклёпнічае”. Цяперашняя Украіна не забыла пра гераічных людзей, якіх не хацелі слухаць сучасьнікі. Сёлета Джонса і Мачэрыджа ўзнагародзілі ўкраінскім Ордэнам Свабоды.

Наш камэнтар: Усё – як сёньня. Зноў на юдавы грошы Масквы цэлая хеўра журналістаў і іншых спэцоў падманвае заходнія грамадзтва вобразамі „гуманнай і дэмакратычнай Расеі”, „Лукашэнка, які пайшоў па сьцяжыне дэмакратызацыі”, „гераічных апазыцыянераў” кшталту Лебедзько & кампані і г. д. Але знаходзяцца мужныя людзі, якія паведамляюць на ўвесь сьвет праўду пра народную драму, сапраўдных змагароў і лютых ворагаў чалавецтва. Як і ў даўнейшыя часы, такіх людзей менш, але яны робяць сваю справу, не баючыся шыпення гадзюк. Вызваленая Беларусь не забудзе пра сваіх сапраўдных сяброў.

Алесь Хадасевіч

ШЛЯХАМ СЛУЦКАГА ЗБРОЙНАГА ЧЫНУ

Кансэрватыўна-Хрысьціянская Партыя – БНФ правяла мэмарыяльныя мерапрыемствы ў гонар 89-х угодкаў Слуцкага Збройнага Чыну. 29 лістапада аўтобус з менскімі сябрамі Партыі ад’ехаў на Слуцчыну. Патрыёты наведалі мясціны, дзе адбываліся галоўныя падзеі Слуцкага Збройнага Чыну: вёскі Грозаў і Семежава, а таксама мястэчка Вызну (цяпер Чырвоная Слабада). У групе былі маладыя людзі, якія ўпершыню праехалі шляхам славы змагарных случакоў. У мерапрыемствах удзельнічалі фронтаўцы з Салігорска, Слуцка, Баранавічаў, Клецка. Людзі сьпявалі рэлігійныя і ваярскія гімны, гукалі „Слава героям!” і „Жыве Беларусь!” Мітынгі і шэсьці ў кожнай мясціне адбываліся пад нацыянальнымі Бел-Чырвона-Белымі Сьцягамі і транспаратамі „Слуцкі Збройны Чын. 1920 год”, „Беларуская салідарнасьць – наш адказ на расейскую агрэсію”. Да Крыжоў, пастаўленых фронтаўцамі яшчэ ў 1990-я гады, былі ўскладзены кветкі. Людзі маліліся, запальвалі сьвечкі і зьнічкі. На мітынгіх у розных мясцінах быў зачытаны зварот Зянона Пазьняка, Старшыні Беларускага Народнага Фронта „Адраджэньне” і Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ – „Слуцкі Збройны Чын – прыклад у барацьбе” (публікуецца).

Выступілі Юры Беленькі, выканаўца на Беларусі абавязкаў старшыні Фронту і Партыі, Алесь Чахольскі, адказны сакратар Управы Фронту і Партыі, Уладзімер Раманцоў, сакратар Управы Фронту і Партыі, і Яўген Даўгіловіч, сябра Сойму Фронту і Партыі. Выступоўцы казалі пра неўмяручую памяць аб подзьвігу случакоў-беларусаў, якія ўсталі на абарону Бацькаўшчыны ад лютага ворага. Яны не баяліся колькаснай перавагі маскоўскіх бальшавікоў, не шукалі выгодаў, не імкнуліся прыстасавацца да „новай геапалітычнай сітуацыі”. Яны сфармавалі народную армію і пачалі біць ворага, які ўварваўся на родную зямлю. Сілы былі няроўнымі, случакам не ўдалося разграміць акупантаў. Але яны выратавалі гонар нацыі і заклалі аснову для далейшага разьвіцьця беларускай дзяржаўнасьці. Случаі змагаліся пад Бел-Чырвона-Белым Сьцягам за Беларускаю Народную Рэспубліку. Акупанты вымушаны былі пайсьці на стварэньне БССР. А ў 1991 годзе новае пакаленьне беларускіх патрыётаў здолела дамагчыся ўтварэньня суверэннай Беларускай Дзяржавы. Цяпер мы павінны напоўніць нашу Дзяржаву сапраўдным сэнсам, беларускім духам, зрабіць уладу ў нашай краіне сапраўды беларускай. У цывілізаванай краіне ў такія дні і заўсёды кіраўніцтва краіны ўшаноўвае памяць герояў, якія змагаліся за Дзяржаву і незалежнасьць. Дзе яно, сёньняшняе кіраўніцтва? Яго няма і ня можа быць тут, каля сьвятых Крыжоў Слуцчыны. Гэта яшчэ раз даказвае нам, што гэта ня ёсьць наша, народная ўлада, гэта ёсьць чужынскі акупа-

цыйны рэжым, якому ненавісна ўсё сьвятое і беларускае. Вечна так ня будзе. Вызваліцца ад хама наша краіна, паўстануць помнікі слуцкім ваюрам, іх імёнамі будуць названыя вуліцы і плошчы.

Выступоўцы суаднесілі даўнія падзеі з нашай сучаснасцю. Што прынесьлі нам „цывілізатары” з Усходу, носьбіты „святой Русі”? Жудасную тыранію, разбурэнне нацыянальных каштоўнасцяў, Курапаты і вайну. *Цяперашнія спадкаемцы сталінішчыны і брэжнэўшчыны інтэнсіфікуюць антыбеларускую дзейнасць. Зьнішчаеца беларуская мова і культура, нашых дзяцей харчуюць атручанымі чарнобыльскімі прадуктамі, а нашу якасную прадукцыю вывозяць у Маскву. За гады прамаскоўскага лукашэнкаўскага кіравання насельніцтва Беларусі зьменшылася на 660 тысячаў чалавек – статыстыка вайны! Алкагалізацыя людзей, шалёная карупцыя і дзікі цыннізм, які навязаеца нашай моладзі, – вось прыкметы ўнутранай акупацыі Беларусі.* Маскоўская хунта актыўна і інтэнсіўна зьнішчае свой уласны народ. У Расеі ўсё гніе, валіцца і ляціць з рэк. Але замест таго, каб спыніць гэтыя дэструкцыйныя працэсы, расейскае начальства кідае велізарныя сродкі на знешнюю экспансію і падпарадкаваньне суседніх краінаў. Беларусь напоўніцу адчувае на сябе гэтую драпежную палітыку Імпэрыі Зла.

Супрацьпаставіцца гэтаму Злу можна толькі салідарным змаганьнем усіх беларусаў. Кожны беларус павінен зразумець, што нельга ўдзельнічаць у крымінальных праектах дыктатуры. Чарговыя „выбары”, запланаваныя дыктатурай на наступны год, зьяўляюцца менавіта такім чарговым крымінальным праектам. *Байкот дыктатуры! Ніхто на фальшывыя выбары Лукашэнкі!*

Людзі прайшлі шэсьцем праз цэнтар Слуцка. Перад гістарычным будынкам, дзе ў 1920 годзе адбыўся Зьезд Слуцчыны, быў праведзены мітынг. Да ўдзельнікаў шэсьця далучылася шмат мясцовых жыхароў. На ўсім шляху Слуцкага Збройнага Чыну гучаў гімн „Магутны Божа”.

Інфармацыйная камісія Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне” і Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ. (В.Буйвал).

СЛУЦКІ ЗБРОЙНЫ ЧЫН – ПРЫКЛАД У БАРАЦЬБЕ

Настае памятны Лістапад і гэты час зноў нагадвае нам аб змаганьні, аб нашых змагарных продках. Тады, ужо скоро сто гадоў таму, людзі ваявалі за свабоду амаль выключна сілай зброі. Цяпер крыху зьмяніўся сьвет, памянліся прыярытэты, але адзін прыярытэт застаўся і заўсёды застаецца галоўным – гэта чалавек, які здольны змагацца за свабоду. Я кажу „здольны”, бо мала толькі „хацець”. Ад колькасці гэтых здольных людзей і залежыць наша свабода.

Слуцкі збройны чын якраз выявіў той стан (няхай сабе ў абмежаваным месцы) калі за свабоду Бацькаўшчыны гатовы быў змагацца ўвесь народ. Гэтае народнае рушаньне ў гісторыі Слуцкага змаганьня якраз найбольш уражае нас цяпер, беларусаў, што апынуліся ў цяжкім часе. Слуцкія змагары паказалі нам прыклад моцы духа і салідарнасьці ў барацьбе. Праўда, тады было проста: былі беларусы і быў вораг, які йшоў з усходу. Ён быў відочны і зразумелы, бо йшоў на нас збройнай вайной. Цяпер жа ва ўмовах унутранай акупацыі і антыбеларускага рэжыму нас нішчаць, а ворага як бы ён не відаць, ён мімікрыруе пад улады, пад дзяржаўны закон, пад дзяржаўны разбой. І ні кожны беларус разумее, што ўлада над ім у чужых руках.

Галоўны палітычны зьмест беларускага змаганьня цяпер у тым, каб вышэйшая ўлада ў краіне сталася беларускай, каб яна была ў тых людзей, якія дбаюць пра Бацькаўшчыну, культуру і пра ўвесь народ.

Дзеля гэтага нашаму грамадзтву патрэбная беларуская салідарнасьць і вольнасьць духа, здольнасьць да барацьбы. У гэтым якраз нам дапамагаюць прыклады слаўнай гісторыі. Мы павінны заўсёды памятаць і ўшаноўваць

памяць пра слуцкіх герояў. Нам ёсьць чаму ў іх павучыцца і ёсьць чым ганарыцца ў нашым мінулым.

Праз год рэжым рыхтуе нашаму грамадзтву новае выпрабаваньне – чарговыя фальшывыя і незаконныя выбары Лукашэнкі і чарговае ашуканства людзей. Як бы павялі сябе ў такой сытуацыі нашыя продкі-случакі, што змагаліся з бальшавікамі? Не сумняваюся, што паказалі б сябе разумна, годна і дружна. Нельга цярапець ашуканства і здзек над людзьмі, законам і правам. Кожны мусіць ведаць, што па закону Лукашэнка ёсьць узурпатар улады і не мае законнага права балатавацца на выбарах. Гэта галоўнае, а як фальсіфікуюць ягонныя выбары, мы ўжо ведаем. Таму наш слуцкі лістападаўскі лёзунг такі: **Выбары – бяз Лукашэнкі! З Лукашэнкам – байкот!**

Нельга прызнаваць крыміналі і гвалт над законам. Нельга баяцца і гнуцца перад нахабствам і ашуканствам. Дык узнімем жа Слуцкі сьцяг змаганьня і пераможам.

Жыве Беларусь!

Слава героям!

Зянон Пазыняк

**Старшыня Беларускага Народнага Фронту „Адраджэньне” і
Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі – БНФ**

29 Лістапада 2009 г.

„КАНЕЦ ГЭБОЎСКОЙ МАСКОЎСКОЙ ІМПЭРЫІ”

21 жніўня 2009 г. Польская газета „Gazeta Wyborcza” пісала, што Пуцін загадаў праверыць усе стратэгічныя аб’екты Расеі, асабліва гідраэлектрастанцыі. Загад аддадзены ў сувязі з катастрофай на Саяна-Шушанскай ГЭС. Праверылі і змоўклі.

Наш камэнтар: Не выпадкова з экрану тэлевізараў міністар па надзвычайных сітуацыях РФ Шайгу крычаў тады на прэс-канфэрэнцыі пра тое, як за некалькі дзён да катастрофы ў Саяна-Шушанскім рэгіёне пачалася паніка. Тысячы людзей забіралі сваіх дзяцей з садкоў і піянерскіх лягяроў, закуплялі паліва і ўцякалі на аўтамабілях за сотні кілёметраў ад ГЭС. Людзі штурмавалі крамы і закуплялі соль і прадукты харчаваньня. У выніку цэны падскочылі ў 2-3 разы.

Усё гэта значыць, што работнікі ГЭС ужо паведамлялі пра пагрозу катастрофы на станцыі, гэта стала набыткам грамадзкай думкі. А потым магутная плынь вады сарвала адну з вялізных турбінаў, якая пачала круціцца і ламаць усё вакол сябе. Мільярды тонаў вады маглі абрынуцца праз руіну і пакаціцца далей – уніз, дзе ў расейцаў з савецкага часу стаяць такія ж аварыйныя ГЭС і вялікія гарады. Дарэчы, гэта можа здарыцца ў любое імгненьне. На такі выпадак каля ГЭС у цывілізаваных краінах будуюцца абвадны канал, куды можна было б пусьціць плынь вады. У расейцаў каналу няма. Яшчэ ў канцы 1970-х, калі пад чарговую бальшавіцкую дату была пабудавана Саяна-Шушанская ГЭС, праз неякасны бэтон прасочвалася вада. І вось адбылася катастрофа.

Састарэлая імпэрыя існуе ва ўмовах абсалютнай зношанасьці ўсіх тэхналагічных сістэмаў – пра гэта паведамляе шэраг сумленных расейскіх спецыялістаў. І гэтая дзяржава зьбіраецца будаваць атамную станцыю ў нас у Беларусі!

Расейцы павінны былі б успрыняць апошнюю катастрофу як знак Божы і пачаць пазбаўляцца ад сатанінскай лубянскай хунты. Але для такога патрэбны сапраўдная, а не падстаўная Царква, адухоўленыя эліты без імпэрскіх комплексаў, нясыліты народ. У Расеі разгортваецца катастрофа. Беларусам вельмі важна ня быць уцягнутымі ў яе жудасны вёр.

* * *

Настала зіма. З Сібіры даходзяць трывожныя звесткі ад інжынэраў і праваабаронцаў. Вядомая нядаўняй катастрофай Саяна-Шушанская ГЭС знаходзіцца ў пастаянным аварыйным стане. У Сібіры моцныя маразы. Вада, якая сабралася перад плацінай, ператварылася ў магутную скалу-

9. Мясцічка Ліпнішкі за часы нямецкай акупацыі ў Першую Сусьветную вайну

ледавік і навісла над канструкцыяй плаціны. Ледавік можа абрынуцца на плаціну ў любы момант Але гэта абавязкава павінна адбыцца падчас веснавой паводкі. Калі маса лёду або вады разаб'е плаціну, узнікне хваля вышыняй у 200 мэтраў, якая пойдзе па цячэнню ракі з хуткасцю 240 км/гадзіну. Цунамі змясць ўсё на сваім шляху, загінуць цэлыя гарады да самага Нарыльска і Ледавітага акіяна. Загінуць да двух мільёнаў людзей.

Ужо цяпер адмыслоўцы заклікаюць крамлёўскае кіраўніцтва не займацца аднаўленьнем машынай залі ГЭС, а спусьціць ваду цераз гэтую залю і больш не эксплуатаваць плаціну. Крэмль адмаўляецца зрабіць гэта. Многія людзі, што жывуць у небяспечнай зоне, уцякаюць з сем'ямі падалей ад гэтага кашмара. Актывісты пачалі збіраць подпісы пад заклікам да ўладаў ліквідаваць Саяна-Шушанскую ГЭС. Сабралі ажно 2 тысячы подпісаў. Бачна, што сьмяротная небяспека не абудзіла ў сбіраках салідарнасьці ў супрастаянні злу і гвалту. Шкада людзей, але падобна, што ім не шкада самых сябе і сваіх дзяцей. Гучаць галасы аб тым, што катастрофа будзе азначаць канец гэбоўскай маскоўскай імперыі.

Юрка Марозаў

91-Я ўГОДКІ СКАНЧЭНЬНЯ І-Й СУСЬВЕТНАЙ ВАЙНЫ

13 лістапада 2009 г. Нямецкая газета „Frankfurter Allgemeine Zeitung” пісала пра сьвяткаваньне ў Парыжы 91-х угодкаў сканчэньня I Сусьветнай вайны. Адбыліся вайсковыя і рэлігійныя цырымоніі, у якіх упершыню ў гісторыі ўзаемных дачыненняў узяла ўдзел вышэйшая прадстаўніца Нямецчыны канцлер Мэркель. У Францыі Дзень Перамір'я 11 лістапада маштабна адзначаецца з 1922 г. У той год было прынята рашэньне усталяваць па ўсёй краіне і на месцах баёў за мяжой 35 тысячаў помнікаў і памятных знакаў у гонар герояў вайны і палеглых жаўнераў. Традыцыя адзначаеньня гэтага дня

не замірала ў Францыі. У першы год нямецкай акупацыі 11 лістапада 1940 г. парызскія школьнікі і студэнты сабраліся каля Трыюмфальнай аркі і Магілы невядомага жаўнера з нацыянальнымі сьцягамі і кветкамі нягледзячы на забарону акупантаў. Іх жорстка зьбілі і разагналі. У першы пасьяваенны год 11 лістапада 1945 г. сотні тысячаў людзей на чале з генэралам Дэголем прайшлі ад Трыюмфальнай аркі праз увесь горад да могілак. Людзі неслі 15 трунаў з целама французскіх патрыётаў, якіх забілі немцы. Дзень 11 лістапада даўно стаў днём памяці пра народную барацьбу за волю і незалежнасьць, адным з сымвалаў змагарнай Францыі.

Наш камэнтар: У Беларусі няма аніводнага помніка нашым дзядам, што ваявалі і загінулі ў Вялікую вайну 1914-18 гадоў (у тым ліку і ў Францыі). Бальшавіцкія акупанты абвясцілі яе „імперыялістычнай” і наплявалі на жаўнерскія магілы. У вольнай Беларусі гістарычная справядлівасьць будзе адноўлена.

У гэтай тэме прасочваецца яшчэ адна аналогія. Толькі акупанцкі рэжым можа забараняць нацыянальныя сьвяты, жорстка перасьледваць іх удзельнікаў. Асабліва тыя сьвяты, дзе дэкларуюцца Воля і Незалежнасьць дзяржавы і народа. Ня трэба здзіўляцца, што рэжым РБ ненавідзіць Дзень Волі 25 Сакавіка, што хунту калоціць ад мэмарыяльных мерапрыемстваў на Дзяды, на ўгодкі Слуцкага Збройнага Чыну. Усё лагічна.

Юрка Марозаў

ЛЕКЦЫЯ ГІСТОРЫІ

(Парадоксы ідэолагаў альбо адкуль узяўся падвойны стандарт)

Марк-Энгельс

На фабрыцы Энгельса ў Манчэстэры працоўныя ў найцяжэйшых умовах працавалі па 13 гадзін у суткі ... Заробленых грошай ім зь цяжкасцю хапала на ежу. Рабочых у Энгельса штрафавалі пры любой нагодзе і пастаянна зьніжалі і без таго жабрацкія расцэнкі. На атрыманьня за кошт

бязлігаснай эксплуатацыі рабочых сродкі Энгельс утрымліваў Маркса, які ніколі не працаваў, і заклікаў адабраць у капіталістаў іхнія фабрыкі. Правадыры сусветнага пралетарыята ні на якіх заводах не працавалі. Падчас Парыжскай Камуны Маркс не рваўся на барыкады, а пісаў камунарам лісты з сваёй лёнданскай кватэры.

Ленін

Адзінае справа, якую Уладзімер Ульянаў правёў у судзе, была справа аб патаптанні сялянскімі коньмі зямель ягонага хутару. Сяляне заплацілі Ульянаву штраф. Маці Леніна здавала зямлю хутара ў арэнду, а грошы пасылала Леніну за мяжу, дзе ён пісаў, што трэба адабраць зямлю ў памешчыкаў.

Капіталіст

Буйны расейскі прамысловец Сава Марозаў утрымліваў на свае сродкі партыю бальшавікоў. Прышоўшы да ўлады, яны адабралі ў яго нашчадкаў усю маёмасць, а саміх нашчадкаў расстралялі.

-інф-

„ЖЫВЫ КУРЫЛКА!”

7 лістапада ў Менску адбылася штогадовая камуністычная камедыя-буф. Каля помніка Леніну сабралася купка з большага старых людзей пад чырвонымі сцягамі, з партрэтамі Леніна і Сталіна. Быў заўважаны таксама тав. Калякін. Апошняе крыху здзіўляе. Тав. Калякін зусім нядаўна перайменаваў сваю кампартыю ў „Справедлівы мір”. Некаторыя думалі, што камуністаў фармальна ў Беларусі ўжо не засталася. Ажно вось як... Жывы курылка!

Янка Базыль

СОЛА ДЛЯ ТЭЛЕВІЗАРА

12 лістапада 2009 г. Французкая газета „Le Figaro” камэнтавала зварот Медведева да расейскага народу. Ёсць цытаты: „Трэба мадэрнізаваць Расею. Замест эканомікі, заснаванай на сыравіне, мы павінны стварыць эканоміку, якая будзе выдаваць новыя тэхналогіі”. Медведев сказаў таксама, што будаваць Расею яны будуць „на дэмакратычнай аснове, каб усё вырашаў народ, а не вярхі”. Заходнія СМІ ўбачылі ў гэтым прыхаваную крытыку Пуціна. Яшчэ Медведев казаў, што расейскае грамадства павінна быць „інтэлігентным і адказным”.

Наш камэнтар: Надта позна, товаршчы, гэты канцэрт. Нішто ўжо ня выратуе ваш гнілы кашмар...

Юрка Марозаў

„МОГІЛКІ МАФІІ”

14 лістапада 2009 г. Італьянская газета „La Repubblica” апублікавала рэпартаж з расейскіх могілак у Екацерынбурзе. „Могілкі мафіі” уразілі італьянскіх рэпарцёраў. У 1990-я гады там хавалі забітых у міжусобных войнах мясцовых паханоў мафіі. Ёсць надмагіллі, кошт якіх складае 250 тысячаў даляраў. На шэрагу фотаздымкаў – тыповыя надмагіллі з выявамі мафіёзаў. Большасць зь іх на сваіх партрэтах паляць цыгарэты, адзін нават сядзіць за багатым сталом, застаўленым пляшкамі з гарэлкай і шампанскім. Некаторыя паказаны на фоне будынкаў РПЦ з залатымі купаламі. Выразы твараў неідэалізаваныя, можна сказаць, у рэчышчы „капіталістычнага рэалізму”.

Наш камэнтар: Італьянскія рэпарцёры ўдакладнілі для сваіх чытачоў, што Екацерынбург (былы Свядлоўск) – сталіца „Уралмаша”. Маўляў,

вакол постсавецкіх аўтабагаццяў і круціўся крываваы вір заўральскай мафіі. Гэта ім так патлумачылі прыстаўлены да іх перакладчыкі. А вось беларусы, якія пражылі ў саўдэпні не адно дзесяцігоддзе, ведаюць, што поле для мафійнай гульні ў Расеі значна больш шырокае, можна сказаць – неабдымнае. Менавіта ў сьвярдлоўскім рэгіёне знаходзіліся і знаходзяцца дагэтуль каласальныя прадпрыемствы і склады маскоўскага ваенна-прамысловага комплексу і арміі. У мутныя 90-я гады генэралітэт і постпартыйная мафія актыўна раскрасалі („бралі”) гэтыя матэрыяльныя багацці і прадавалі іх у розныя краіны і гарачыя кропкі. Зброя гуляла па ўсёй Расеі, будучы даволі банальным таварам. Грамадзяне ўспамінаюць, як па вагонах цягніка „Ленінград-Варкута” хадзілі „купцы”, стукаліся ў дзьверы купэ і ўголас рэкламавалі свой тавар, які даставалі з мяхоў: „Ребята, классный гранатомёт и недорого... А ещё гранаты есть и калашники...” Зразумела, што ў такіх умовах сутыкнуліся інтарэсы розных бандыцкіх групавак (большасць зь якіх дзейнічалі пад эгідай дзяржулады, міліцыі і гэбэ). Ва ўсіх рэгіёнах Расеі паўсталі надмагільныя помнікі братве рознага ўзроўню. Часам бомбы выбухалі падчас пахавання чарговага брата і ўдзельнікаў цырымоніі даводзілася хаваць гуртом. Гісторыя сіцылійскай мафіі побач з расейскім кашмарам выглядае, як лёгкая чытанка для падлеткаў.

Юрка Марозаў

„ЛІБЭР-МАРАЗМ”

12 лістапада 2009 г. Французкая газета „Liberation” пісала пра нядаўні крываваы інцыдэнт на амэрыканскай вайскавай базе ў Тэхасе, дзе маёр псіхіятрычнай службы адкрыў агонь па жаўнерах (13 забітых, дзесяткі параненых). Высветлілася, што маёр амэрыканскай арміі Нідал Малік Хасан – палестынец першага амэрыканскага пакаленьня. Яго зьбіраліся паслаць ваяваць у Ірак. ЦРУ два гады назірала за ім, чытала э-мэйлы, якімі ён перапісваўся з імамам Анварам Аль-Алакі (якога спэцслужбы і дзяржадміністрацыя ЗША ідэнтыфікуюць як галоўнага агента Аль-Каіды, што дзейнічаў у ЗША). Сачэньне за маёрам Хасанам, аднак, спынілі, „бо ў э-мэйлах не было згадак пра джихад”. Вайсковому камандваньню пра вынікі назіраньня не паведамлілі, „бо гэта парушыла б правы асобы”.

Наш камэнтар: Чытаеш усё гэта, як жанрава някасны дэтэктыў. Але маразм! І амэрыканцам таксама бокам выходзіць лібэральнае „шматрасавае грамадзтва”.

Юрка Марозаў

„МОБ-ШМОБ” У ЦЭНТРЫ МАСКВЫ

31 сьнежня маскоўская псэўдаапазыцыя наладзіла пацешны моб-шмоб у цэнтры Масквы. Чалавек дваццаць, апранутыя у строі дзедаў-марозаў, гукалі пра неабходнасьць выкананьня крамлёўскімі ўладамі 31-га артыкула канстытуцыі РФ („свабода сходаў і шэсьцяў”). Наперадзе засьвяцілася ў строі Сьнягуркі 83-гадовая „бабушка рускай рэвалюцыі” Л. Аляксеева (цяпер начальніца ў маскоўскім „Мэмарыяле”). На пацешных наляцела міліцыя і адвезла іх у пастарунак. У розных сталіцах зрабіўся шум наконт „жорсткіх рэпрэсіяў крамлёўскага рэжыму”.

У гэтых сталіцах не зразумелі, што пацешнае шоў арганізавала і правяло ФСБ, каб выставіць ідыётамі 20 асобаў з псэўдаапазыцыі, каб паказаць усяму сьвету наколькі іх мала і якія яны несур’ёзныя. Падобна, што не зразумелі гэтага і псэўдаапазыцыійныя марозы-сьнягуркі.

А вось у Беларусі многія людзі заўважылі ідэнтычнасьць лубянскага цыркавога праекціка. У Менску таксама гэтай зімой правялі некалькі моб-шмобаў мясцовыя з псэўдаапазыцыі. Яны ў строях марозаў-сьнягурак „прарываліся” у генпракуратуру, лукашэнкаўскія „палаткі”, раздавалі ў сталіцы мінакам нейкія русскоязычныя адозвы. Іх таксама „жорстка

перасьледвалі”, часам адвозілі ў пастарунак. Для беларусаў гэта была знаёмая (паводле маскоўскага тэлебачаньня) імітацыйная дзейнасьць падстаўных дурачкоў.

Янка Базыль

ГЭБІСТЫ ЎЦЯКЛІ Ў РАСЕЮ

І сьнежня кіраўнік службы па пытаннях дзейнасьці праваахоўных органаў сакратарыята прэзыдэнта Украіны Алег Літвак заявіў, што у замаху на жыцьцё цяперашняга прэзыдэнта Юшчанкі ў 2004 г. удзельнічаў генэрал ФСБ РФ. Чыноўнік не назваў імя генэрала, пакуль ідзе следства. Генпракуратура Украіны ўжо апублікавала раней высновы аб тым, што Юшчанку атруцілі падчас вячэры зь ягоным удзелам на дачы Ул. Стацюка, былога нам. начальніка СБУ (спэцслужбы Украіны). Пазьней гэты Стацюк, а таксама былы нам. міністра МУС Украіны Мікалай Белаконь уцяклі ў Расею. Цікава, што тамака іх прынялі як герояў, адразу ж далі расейскае грамадзянства. Белаконь атрымаў пагоны генэрал-маёра ФСБ РФ. Мабыць пра яго й згадаў у сваёй заяве сп. Літвак. Да канца раскрываецца яшчэ адно дзяржаўнае злачынства Імпэрыі Зла.

10. Горад Глыбокае

Янка Базыль

ЗМАГАНЬНЕ УЙГУРАЎ

10 ліпеня 2009 г. Чэшская газета „Mlada Fronta Dnes” паведамляла з краіны ўйгураў. Днямі там адбыліся выступы ўйгурскіх патрыётаў супраць засяленьня іхнай зямлі кітайцамі. Паўсюль маршыруюць кітайскія пагранікі. Закрыты мячэці. Пекінскія ўлады пагражаюць расстрэламі ўдзельнікам выступаў.

Наш камэнтар: Нагадаем пару выразных фактаў. Па-першае, вялікі заваёўнік Чынгіз-хан быў уйгурам. Сваю маладосць ён правёў у мангольскім рабстве, а потым стаўся заснавальнікам вялікай імпэрыі і ардынскай дынастыі. Па-другое, тэрыторыя краіны ўйгураў (цюркскі мусульманскі народ, акупаваная Кітаем, складае адну шостую тэрыторыю цяперашняй КНР. Калі дадаць яшчэ адну шостую акупаванага Пекінам Тыбэту, то карціна „вялікага і магутнага Кітая” адразу ператвараецца ў рыхлую мазаіку. На працягу дзесяцігодзьдзяў кітайцы (хань) інтэнсіўна запаўняюць акупаваную зямлю мільёнамі сваіх асаднікаў, зьнішчаюць самабытную культуру і мову ўйгураў, расстрэльваюць нацыянальныя эліты і змагаюць за незалежнасьць. Уйгурскі народна-вызвольны рух даўно мае сваю партызанскую армію і структуры нацыянальнай адукацыі на роднай мове, не падпарадкаваныя Пекіну. І вось цяпер уйгурская моладзь зноў выйшла на вуліцы і пачала паказваць кітайцам іхнае месца на сваёй зямлі. Пекін не на жарт усхваляваўся, паслаў войскі і сваё гэбэ, каб здушыць народны супраціў. Але народ верыць у сваю перамогу, не баіцца мільёнаў кітайцаў, не апускае рукі. Уйгурскі народ змагаецца і пераможа.

Валеры Буйвал

РУСКАЯ ПСЭЎДАЦАРКВА НА БЕЛАРУСІ Ў ДЗЕЙНЬНІ

І ўсё ж такі беларусам часам трэба глядзець рэжымнае БТ. Там бавае паказваюць „ціка-а-выя” сюжэты. 21 чэрвеня, напрыклад, БТ паказала нізку рэпартажаў пра РПЦ на нашай тэрыторыі. У Берасьці, як паведамлена, „малодэжэ актывна абсуджае прадстоіащій православный малодэжэный лагерь”. Каля маладога бацюшкі з выразным жыватам эпікурэйцажыцьцялюба карціна стаялі тры маладыя асобы і ўдавалі „обсуждение”: „всю ночь будем петь под гитару” і г.д.

Але ня ўсе сюжэты былі такімі сьмешнымі. Адзін звярнуў на сябе ўвагу вельмі тры-вожнай інфармацыяй. У Віцебску мясцовыя бацюшкі РПЦ шыхтавалі юнакоў у камуфляжнай вопратцы на вайсковым пляцы і раздалі ім граматы пад музыку. Камэнтатар расказаў, што гэта „военно-патрыяціскай клуб „Русіч” пры віцебскай епархіі”. Тэлегледачы пасьпелі заўважыць, як называюцца падраздзяленьні гэтага „клуба”: „Скіфы” і падобнае. Зразумела, што ў гэтай васнізаванай арганізацыі для падлеткаў няма нічога беларускага (ды-й хрысьціянскага), усё падкрэсьлена расейскае-акупанцкае. І зразумела, пра які „патрыятызм” там ідзеца.

РПЦ (нібыта рэлігійная структура, мэта якой фармальна ёсьць „мір і благодать”) актыўна займаецца ваеннай падрыхтоўкай падлеткаў з праблемных сем’яў і вучыць іх ваяваць за Расею. Нічога падобнага ў клерыкальных структурах Эўропы не існуе. Тут жа – тыпова чэксіцкая прыдумка іхняй „праваславнай арганізацыі.” Маскоўска-гэбоўскае цемрашальства адкрыта пранікае ў нашае нацыянальнае жыцьцё з дапамогай псэўдацаркоўнай структуры РПЦ.

Алесь Хадасевіч

З Б М Е С Т

1. Бел-Чырвона-Белы Сьцяг у Віцебску	2
2. Зварот да беларусаў аб выбарах прэзыдэнта	2
3. Зянон Пазьняк. Аб палітыцы Эўразьвязу	2
4. Санцыі павінны застацца	3
5. Зянон Пазьняк. Ягонае існаваньне – небясьпека для нацыі	3
6. Распрадаюць Беларусь, каб пазьбегнуць адказнасьці	4
7. Пастанова Союму	5
8. Зянон Пазьняк. „Я разумеў, што творыцца гісторыя”	5
9. Сяргей Навумчык. Памяць і забыцьцё Курапатаў	6
10. Зянон Пазьняк. Верма ў светляты дні	8
11. Марыля Якушэвіч. Мы знойдзем наш Грааль у Беларусі	8
12. Янка Базыль. Місія Геншэра	11
13. Янка Базыль. Візіт генэрала	11
14. Янка Базыль. Беспакарана блізьнерылі над беларусамі	11
15. Ушанаваньне Дзядоў у Менску	11
16. Алесь Хадасевіч. Расейцам хочацца Сталіна	12
17. Алесь Хадасевіч. Махалі атамнай бомбай	13
18. Зянон Пазьняк. Цені рэжыму	13
19. Алесь Хадасевіч. Галадамор і філісьцэрская Эўропа	16
20. Шляхам Слуцкага збройнага чыну	16
21. Зянон Пазьняк. Слушкі збройнае чыну – прыклад у барацьбе	17
22. Юрка Марозаў. „Канец гэбоўскай маскоўскай імпэрыі”	17
23. Юрка Марозаў. 91-я ўгоды сканчэньня 1-й Сусьветнай вайны	18
24. Лекцыя гісторыі	18
25. Янка Базыль. „Жывы Курылка!”	19
26. Юрка Марозаў. Сола для тэлевізара	19
27. Юрка Марозаў. „Могілкі мафіі”	19
28. „Лібор-маразм”	19
29. Янка Базыль. „Моб-шмоб” у цэнтры Масквы	19
30. Янка Базыль. Гэбісты ўцяклі ў Расею	20
31. Змаганьне ўйгураў	20
32. Руская псэўдацарква на Беларусі ў дзейнью	20

Нумар аддрукаваны пры грашовай падтрымцы беларускай фундацыі імя Рамуальда Траўгуэта і на срэды рэдакцыі.

Беларускія Ведамасьці

Беларускае выданьне

У супрацоўніцтве зь Беларускамі Выдавецкімі Таварыствам у Амэрыцы

Рэдакцыя: Зянон Пазьняк, Галіна Палачаніна

Адрас рэдакцыі: 02-017 Warszawa, Al. Jerozolimskie 125/127

тэл./факс: (+48 22) 628 76 73